LATVIJA 10 GADOS

Nr.115

2018.gada septembris
pēc aprīļa aptaujas datiem

„Baltic International Bank Latvijas barometra" apraksts

„Baltic International Bank Latvijas barometrs" ir Latvijas iedzīvotāju noskaņojuma, viedokļu un attieksmes pret dažādiem sociāliem, ekonomiskiem u.c. jautājumiem pētījums, kurš ietver arī dažādu sfēru pazīstamu ekspertu vērtējumu un cēloņsakarību analīzi.

„Baltic International Bank Latvijas barometrs" tiek veidots katru mēnesi, un tajā tiek pētītas konkrētā brīža aktuālākās norises. Paralēli katrā no aptaujām sabiedrībai tiek uzdots arī indikatoru jautājumu kopums, kas norāda uz vispārējā sabiedrības noskaņojuma izmaiņām.

Dati tiek iegūti SKDS Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju aptaujā, veicot tiešās intervijas respondentu dzīves vietās. Ar stratificētās nejaušās izlases metodi katru mēnesi tiek aptaujāti ne mazāk kā 1000 respondenti vecumā no 18 līdz 75 gadiem visā Latvijā. Izlase ir reprezentatīva attiecībā pret ģenerālo kopumu. Pētījuma statistiskā kļūda kopējiem atbilžu sadalījumiem nepārsniedz + / - 3% robežas.

„Baltic International Bank Latvijas barometra" satura rādītājs

Informācija par „Baltic International Bank Latvijas barometru" 2

I DAĻA - INDIKATORI

Kopējais sabiedrības noskaņojums 4
Tagadnes un nākotnes vērtējums 4
Kopējās situācijas attīstības vērtējums 5
Latvijas ekonomikas stāvokļa vērtējums 6
Ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums 9
Iespēju atrast labu darbu vērtējums 11
Valdības darba vērtējums 12

II DAĻA – LATVIJA 10 GADOS

Apmierinātība ar dzīvi 14
Pēdējās desmitgades labākie notikumi 15
Pēdējās desmitgades sliktākie notikumi 15
Nozīmīgākie sasniegumi pēdējā desmitgadē 16
Lepošanās ar savu valsti 16

III DAĻA – EKSPERTU KOMENTĀRI PAR PĒTĪJUMA REZULTĀTIEM

Arnis Kaktiņš, pētījumu centra SKDS direktors 19
Agnese Rutkovska, Latvijas Bankas ekonomiste 19
Ģirts Rungainis, „Prudentia" padomes loceklis 20

PIELIKUMI

Aptaujas tehniskā informācija 21
Aptaujā izmantotā anketa 22

„Baltic International Bank Latvijas barometra" vajadzībām veiktās aptaujas tehniskā informācija

Aptaujas dati iegūti pētījumu centra SKDS Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju aptaujā laika posmā no 14.04.2018. līdz 24.04.2018. Ar stratificētās nejaušās izlases metodi, veicot tiešās intervijas respondentu dzīves vietās, tika aptaujāti 1016 respondenti vecumā no 18 līdz 75 gadiem visā Latvijā.

I DAĻA – INDIKATORI

„Baltic International Bank Latvijas barometra" galvenie rezultāti

Saskaņā ar „Baltic International Bank Latvijas barometra" datiem Latvijas iedzīvotāju noskaņojums mēneša laikā ir uzlabojies. Ir uzlabojušies arī visu pētījumā iekļauto vērtējumu indeksi, un visvairāk ir paaugstinājies Kopējās situācijas attīstības vērtējums, Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējums un Darba izredžu vērtējums.

- Aptaujas dati liecina, ka 27% respondentu 2018.gada aprīlī **kopējās situācijas attīstību Latvijā** vērtēja pozitīvi, bet negatīvu vērtējumu situācijas attīstībai sniedza 51% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju. Jāatzīmē, ka mēneša laikā kopējās situācijas attīstības vērtējums ir ievērojami uzlabojies: indekss ir paaugstinājies no -36 līdz -24.

- Lūgti novērtēt **pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli**, 7% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju bija ar to apmierināti, bet neapmierinātību pauda 46% respondentu. Salīdzinot 2018.gada marta un aprīļa aptauju datus, jāsecina, ka aprīlī Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma indekss ir pakāpies (martā: -29, aprīlī: -25).

- Vērtējot **Latvijas ekonomikā notiekošās izmaiņas**, 17% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju norādīja, ka situācija uzlabojas, bet 28% uzskatīja, ka tā pasliktinās. Jāpiebilst, ka mēneša laikā Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena indekss ir uzlabojies no -18 līdz -12.

- 20% respondentu 2018.gada aprīlī norādīja, ka, viņuprāt, **pēc gada Latvijas ekonomikas stāvoklis** būs uzlabojies. Viedokli, ka pēc gada Latvijas ekonomikas situācija būs pasliktinājusies, pauda 23% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju. Mēneša laikā Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes indekss ir paaugstinājies (martā: -5, aprīlī: -2).

- Atzinīgu vērtējumu **savas ģimenes materiālajam stāvoklim** 2018.gada aprīlī sniedza 15% pētījuma dalībnieku, bet neapmierināti ar to bija 29% respondentu. Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma indekss aprīlī, salīdzinot ar martu, ir nedaudz uzlabojies (martā: -11, aprīlī: -10).

- Lūgti paust prognozes, kas notiks ar viņu **ģimenes materiālo stāvokli pēc gada**, 20% respondentu norādīja, ka tas būs uzlabojies, bet 10% - ka tas būs pasliktinājies. Mēneša laikā Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes indekss ir paaugstinājies (martā: +3, aprīlī: +5).

Mēneša laikā notikušās izmaiņas (03.2018.-04.2018.)

KOPĒJIE INDEKSI	izmaiņas punktos
Kopējā noskaņojuma INDEKSS	+5
Tagadnes vērtējuma INDEKSS	+6
Nākotnes vērtējuma INDEKSS	+3
APAKŠINDEKSI	**izmaiņas punktos**
Kopējās situācijas attīstības vērtējums	+12
Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējums	+4
Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējums	+6
Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes	+3
Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums	+1
Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes	+2
Darba izredžu vērtējums	+6
Valdības darba vērtējums	+3

Tabulā attēlotas mēneša laikā notikušās izmaiņas (starpība punktos) "Baltic International Bank Latvijas barometra" ietvaros mērītajos indeksos. Visi indeksi var svārstīties no +100 (visi vērtējumi pozitīvi) līdz -100 (visi vērtējumi negatīvi).

- Kopumā 9% respondentu 2018.gada aprīlī **iespējas atrast labu darbu Latvijā** vērtēja pozitīvi. Negatīvu vērtējumu šai jomai sniedza 51% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju. Salīdzinot ar 2018.gada martu, aprīlī Darba izredžu vērtējuma indekss ir paaugstinājies līdz -30, kas ir augstākais vērtējums kopš 2008.gada septembra.
- Saskaņā ar aptaujas datiem 18% pētījuma dalībnieku 2018.gada aprīlī bija apmierināti ar **valdības darbu**, bet neapmierinātību ar to pauda 74% respondentu. Valdības darba vērtējuma indekss aprīlī, salīdzinot ar martu, ir uzlabojies no -42 līdz -39.

Kopējais sabiedrības noskaņojums

Kopējā noskaņojuma INDEKSS

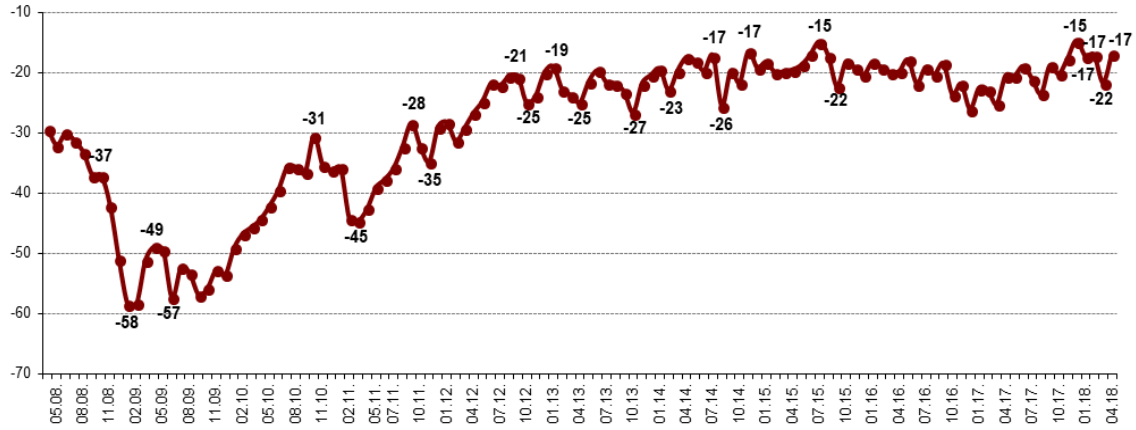

Visi respondenti

Salīdzinot ar 2018.gada martu, aprīlī iedzīvotāju noskaņojums ir uzlabojies: Kopējā noskaņojuma indekss ir paaugstinājies no -22 līdz -17, kas ir tikpat kā februārī un janvārī novērotais rādītājs.

Tagadnes un nākotnes vērtējums

Tagadnes vērtējuma INDEKSS

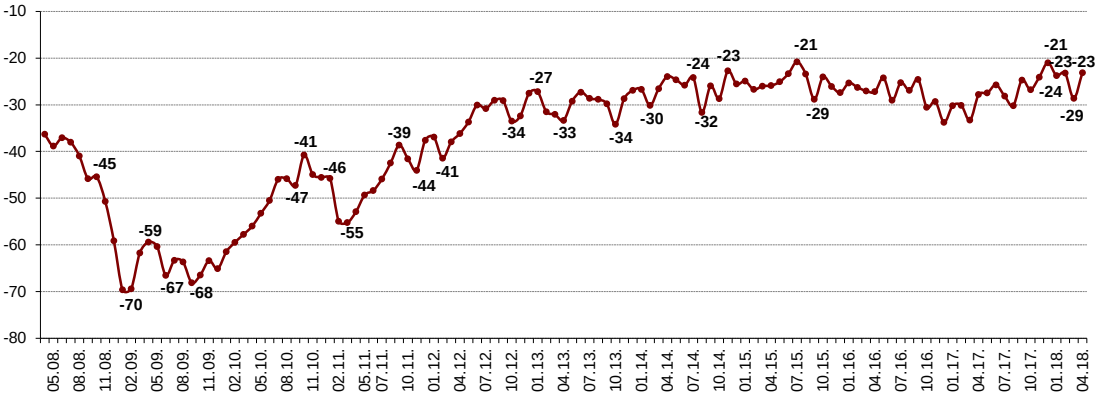

Visi respondenti

Nākotnes vērtējuma INDEKSS

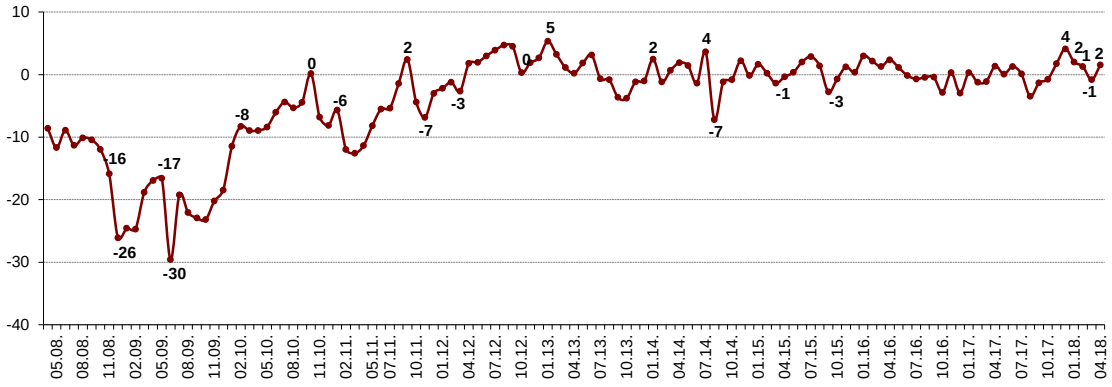

Visi respondenti

Raksturojot Tagadnes un Nākotnes vērtējuma indeksus, vērojams, ka mēneša laikā Tagadnes vērtējums ir pakāpies no -29 līdz -23, bet Nākotnes vērtējums: no -1 līdz +2.

Kopējā noskaņojuma indekss ir aprēķināts, balstoties uz „Baltic International Bank Latvijas barometrā" iegūtajiem rādītājiem par iedzīvotāju attieksmi pret kopējo situāciju Latvijā, valdības darbu, ekonomikas stāvokli un tā attīstības tendencēm, darba iespējām, kā arī iedzīvotāju materiālā stāvokļa pašvērtējumu. Kopējā noskaņojuma indekss ir iegūts no 8 apakšindeksiem, kas detalizētāk analizēti tālāk materiālā. Indekss var svārstīties no +100 (visi vērtējumi pozitīvi) līdz -100 (visi vērtējumi negatīvi).

Tagadnes vērtējuma indekss tiek aprēķināts kā vidējais rādītājs no 6 apakšindeksiem (kopējās situācijas attīstības vērtējuma, pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma, ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena vērtējuma, pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma, darba izredžu vērtējuma un valdības darba vērtējuma indeksa).
Nākotnes vērtējuma indekss tiek aprēķināts kā vidējais rādītājs no 2 apakšindeksiem (Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes un ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes).

Kopējās situācijas attīstības vērtējums

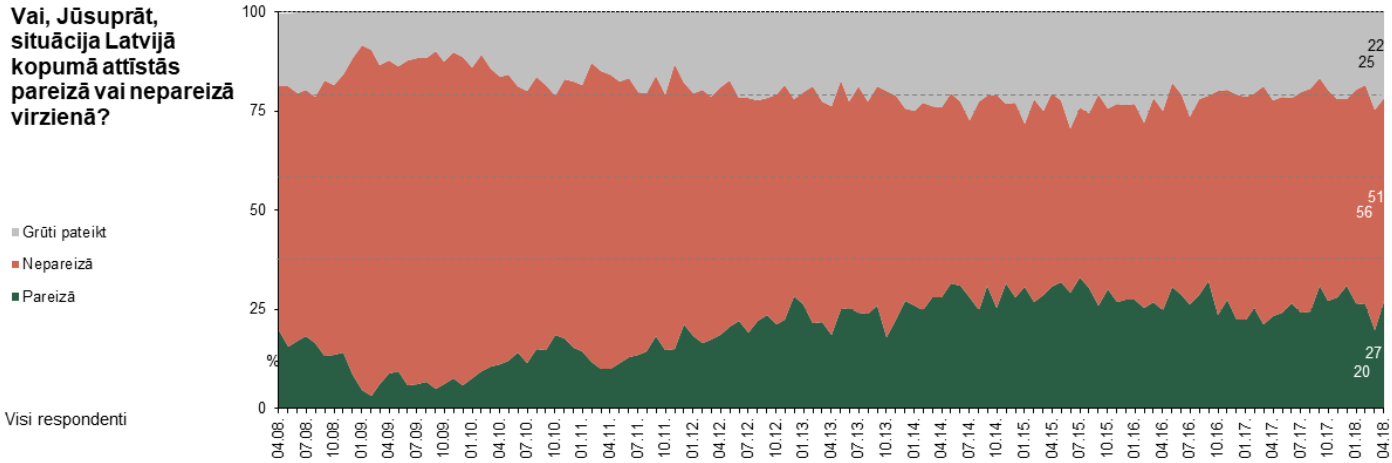

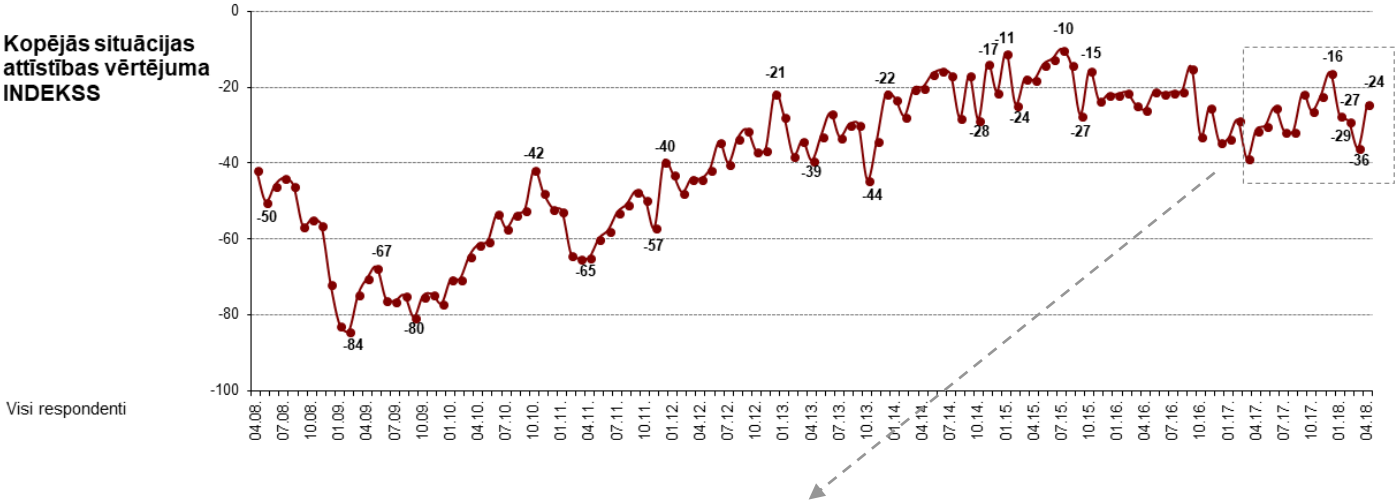

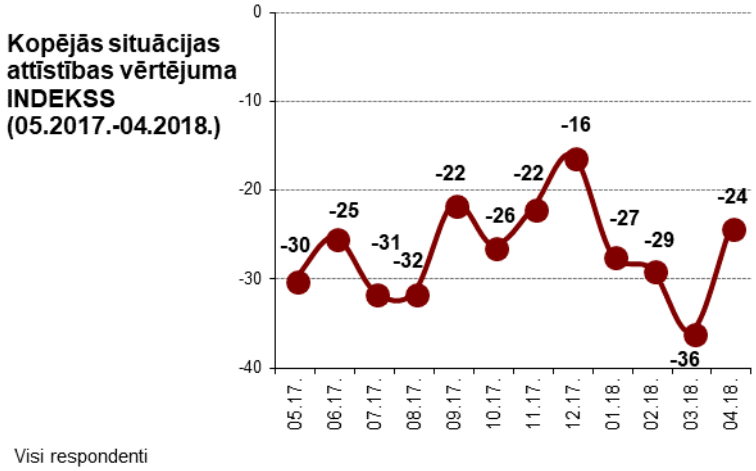

Saskaņā ar 2018.gada aprīļa aptaujas datiem 27% respondentu 2018.gada aprīlī uzskatīja, ka situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā virzienā (pirms mēneša: 20%). To, ka situācija Latvijā attīstās nepareizā virzienā, norādīja 51% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju (pirms mēneša: 56%). Jāatzīmē, ka mēneša laikā kopējās situācijas attīstības vērtējums ir ievērojami uzlabojies: indekss ir paaugstinājies no -36 līdz -24, kas arī ir augstāks nekā 2018.gada februārī un janvārī novērotais rādītājs (kad indeksi bija attiecīgi -29 un -27).

Apakšindeksi atspoguļo pozitīvo un negatīvo vērtējumu īpatsvaru starpību, kur daļēji pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums (%) ir reizināts ar koeficientu 0.5, bet pilnībā pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums - ar koeficientu 1. Līdz ar to indekss var svārstīties robežās no +100 līdz -100.

Latvijas ekonomikas stāvokļa vērtējums

Pašreizējā Latvijas ekonomiskā stāvokļa vērtējums

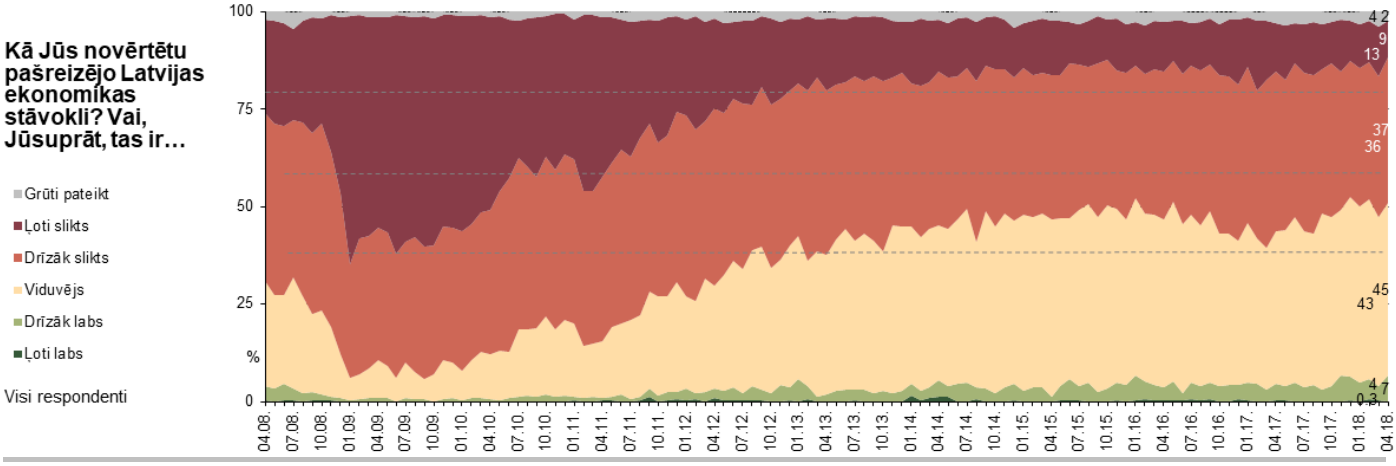

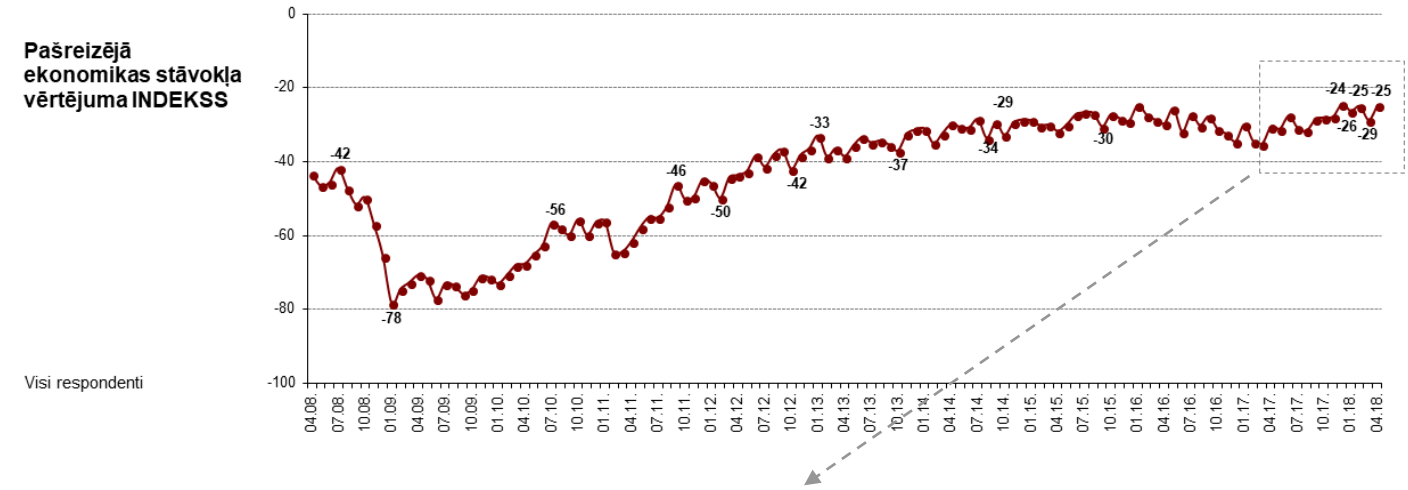

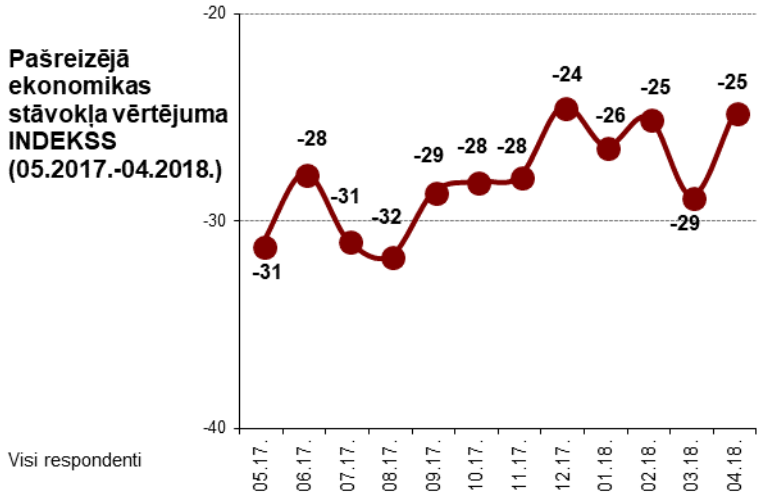

Vērtējot Latvijas ekonomikas stāvokli, 7% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju pauda viedokli, ka tas ir labs (martā: 4%). Negatīvu vērtējumu pašreizējam ekonomikas stāvoklim sniedza 46% respondentu (martā: 49%), bet 45% pētījuma dalībnieku atbildēja, ka Latvijas ekonomikas stāvoklis ir *„viduvējs"* (martā: 43%). Salīdzinot 2018.gada marta un aprīļa aptauju datus, jāsecina, ka aprīlī Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma indekss ir pakāpies līdz februāra līmenim (februārī: -25, martā: -29, aprīlī: -25).

Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējums

Vai, Jūsuprāt, Latvijas ekonomikas situācija šobrīd kopumā uzlabojas, nemainās vai arī pasliktinās?

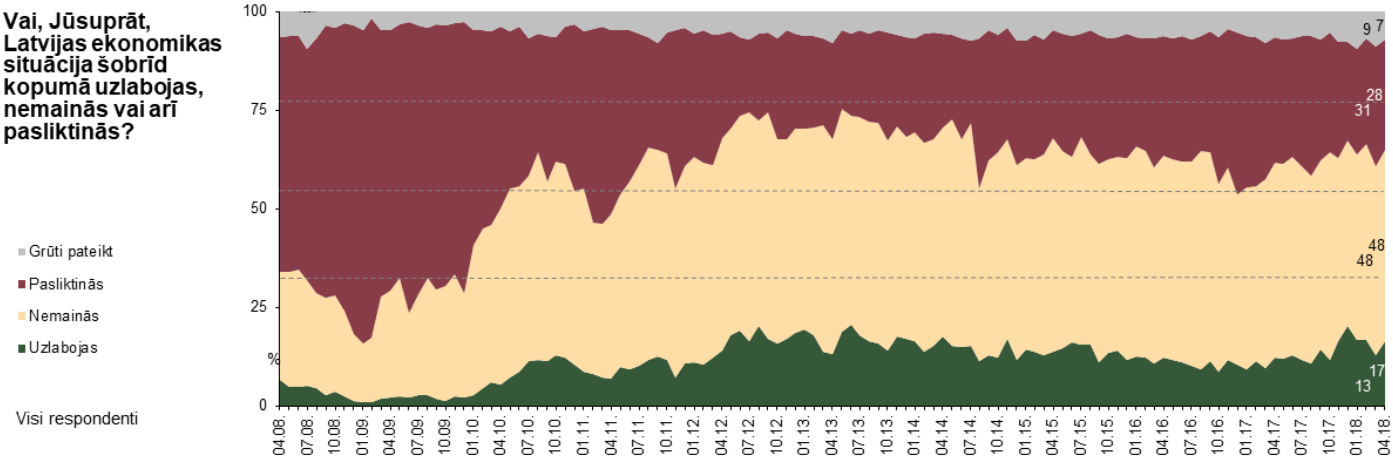

Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena INDEKSS

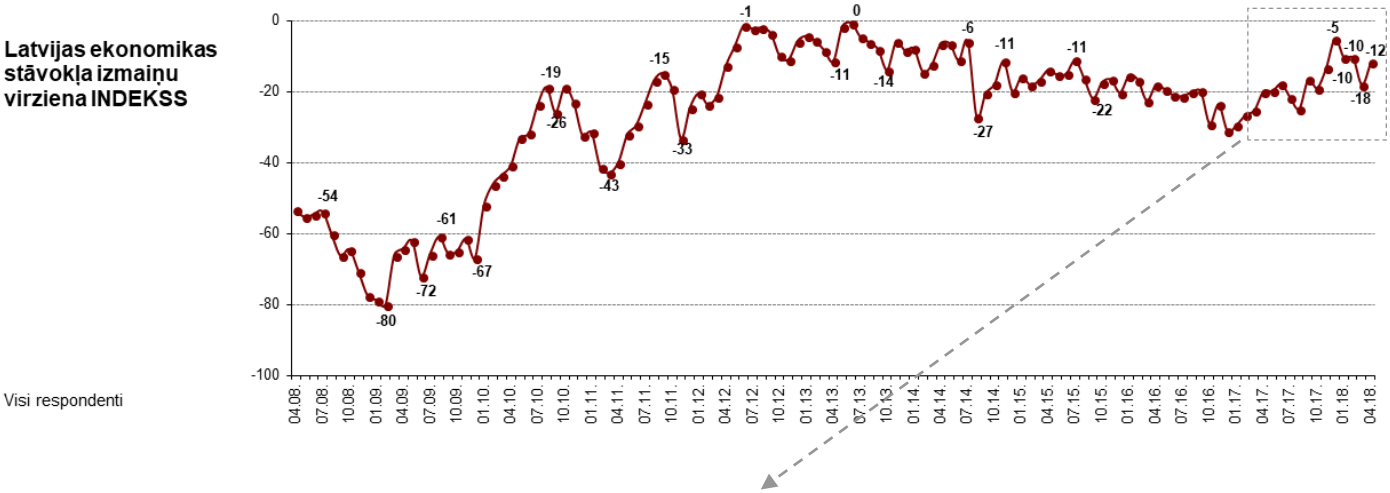

Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena INDEKSS (05.2017.-04.2018.)

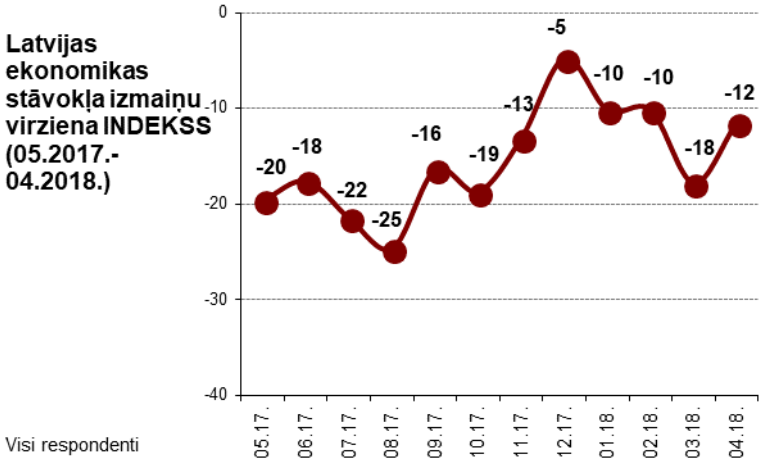

Lūgti norādīt, kas, viņuprāt, šobrīd notiek ar Latvijas ekonomiku, 17% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atbildēja, ka situācija uzlabojas (martā: 13%), bet 28% uzskatīja, ka tā pasliktinās (martā: 31%). Viedokli, ka Latvijas ekonomikas situācija nemainās, pauda 48% pētījuma dalībnieku (martā: 48%). Jāpiebilst, ka mēneša laikā Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena indekss ir uzlabojies no -18 līdz -12.

Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognoze

Domājot par Latvijas ekonomikas stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju, tas, Jūsuprāt, visdrīzāk būs…

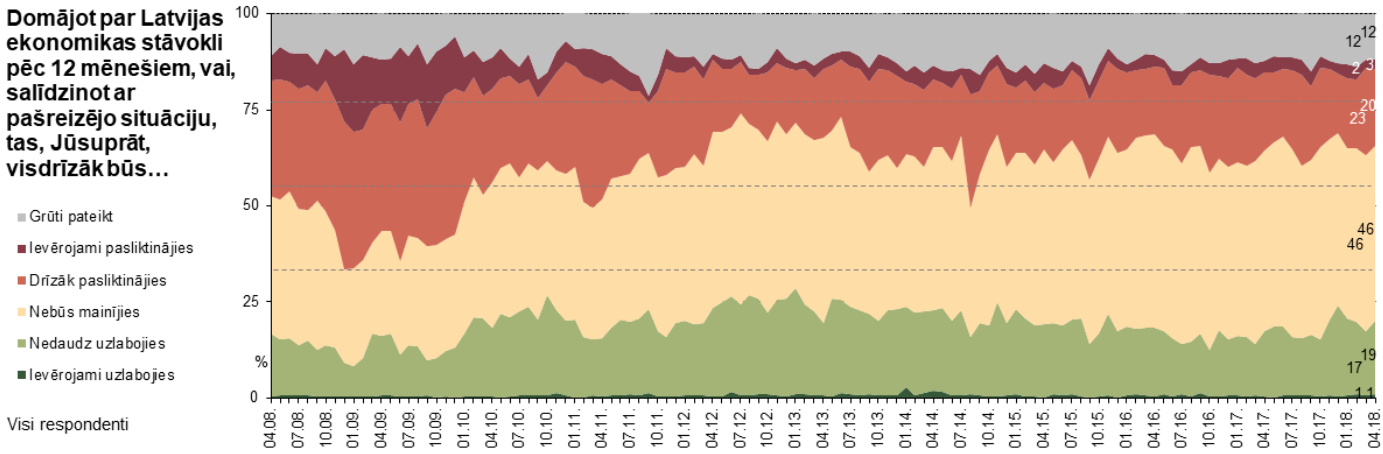

Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS

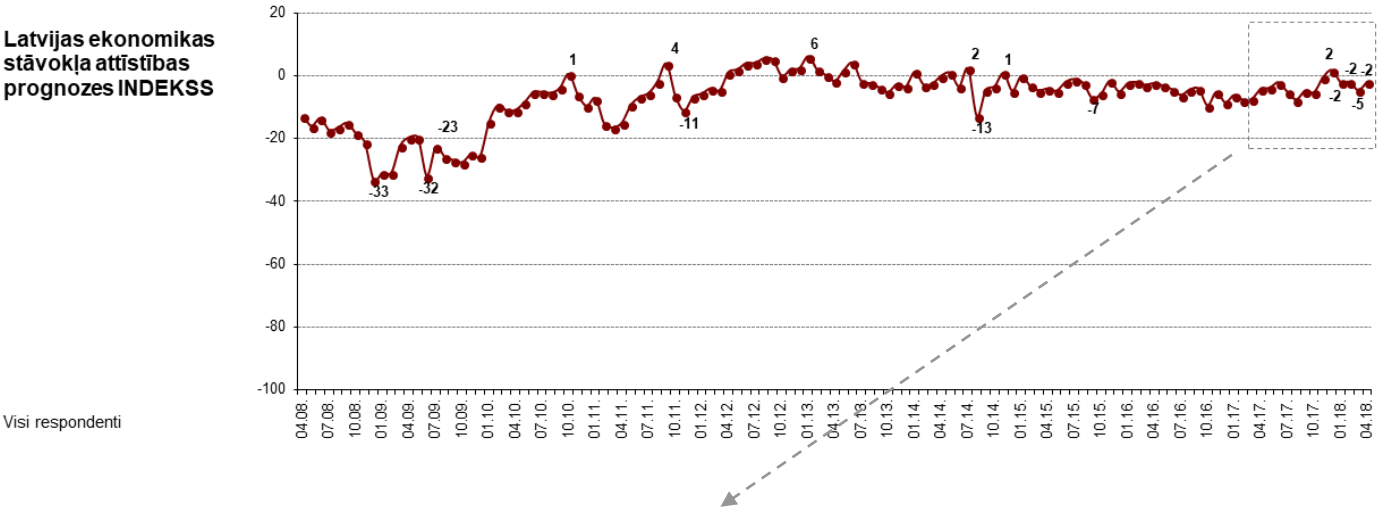

Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS (05.2017.-04.2018.)

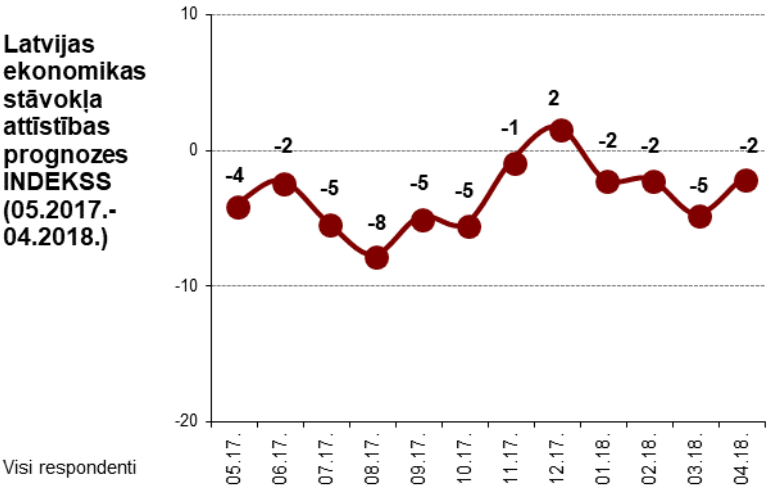

Aptaujas dati liecina, ka 20% respondentu 2018.gada aprīlī uzskatīja, ka pēc gada situācija Latvijas ekonomikā būs uzlabojusies (martā: 18%), bet 23% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju pauda uzskatu, ka tā būs pasliktinājusies (martā: 25%). Visbiežāk (46%) respondenti atbildēja, ka Latvijas ekonomikas situācija pēc gada nebūs mainījusies (martā: 46%). Mēneša laikā Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes indekss ir paaugstinājies (martā: -5, aprīlī: -2).

Ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums

Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums

Kā Jūs novērtētu savu/ savas ģimenes pašreizējo finansiālo stāvokli? Vai, Jūsuprāt, tas ir…

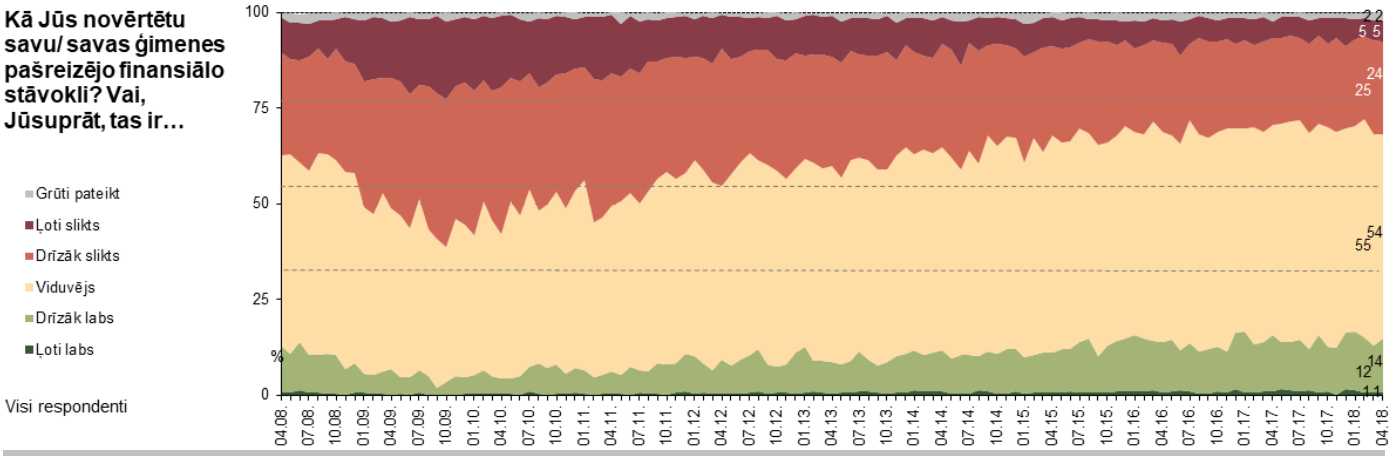

Visi respondenti

Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma INDEKSS

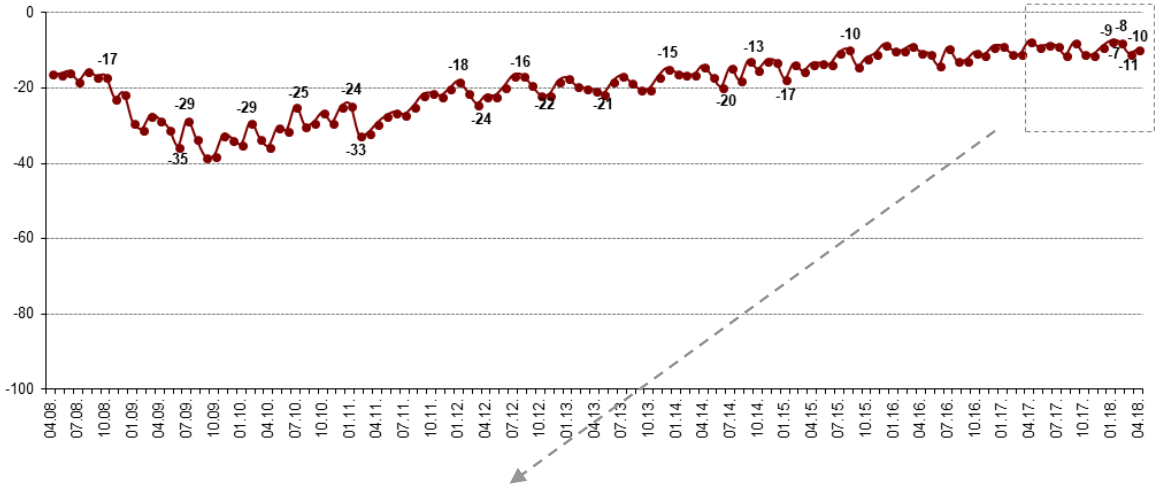

Visi respondenti

Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma INDEKSS (05.2017.-04.2018.)

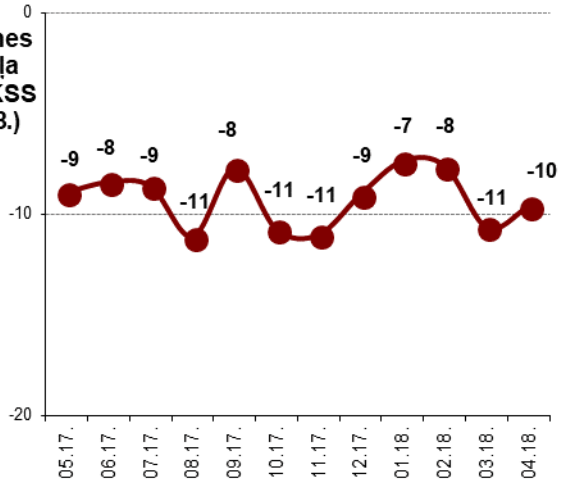

Visi respondenti

Lūgti sniegt vērtējumu savas ģimenes pašreizējam materiālajam stāvoklim, pozitīvi noskaņoti bija 15% pētījuma dalībnieku (martā: 13%), bet kritisku attieksmi pauda 29% respondentu (martā: 30%). To, ka ģimenes materiālais stāvoklis ir viduvējs, norādīja nedaudz vairāk nekā puse respondentu (54%) (martā: 55%). Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma indekss aprīlī, salīdzinot ar martu, ir nedaudz uzlabojies (martā: -11, aprīlī: -10).

Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognoze

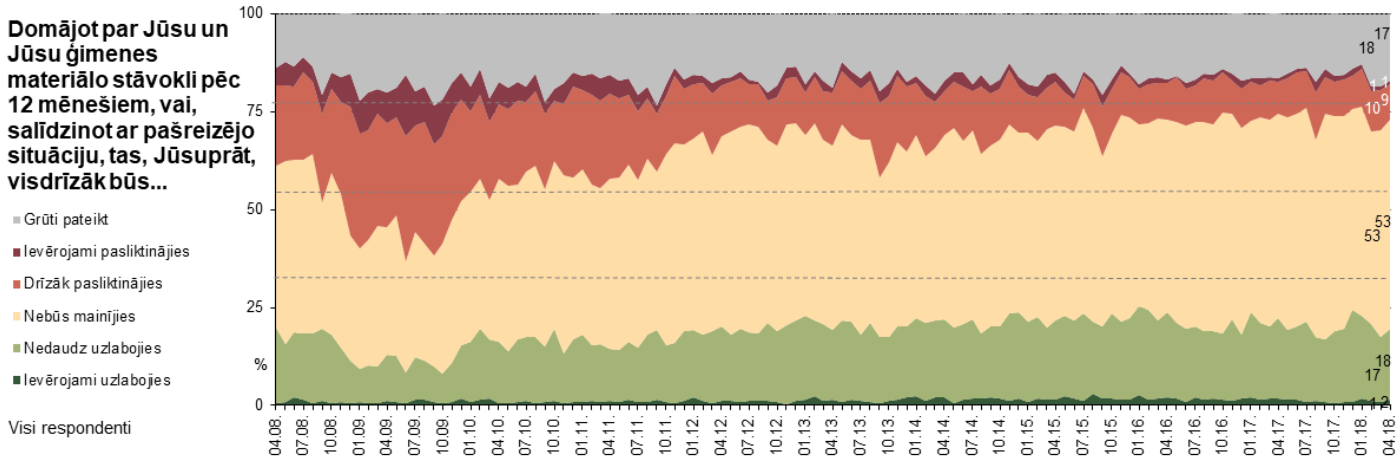

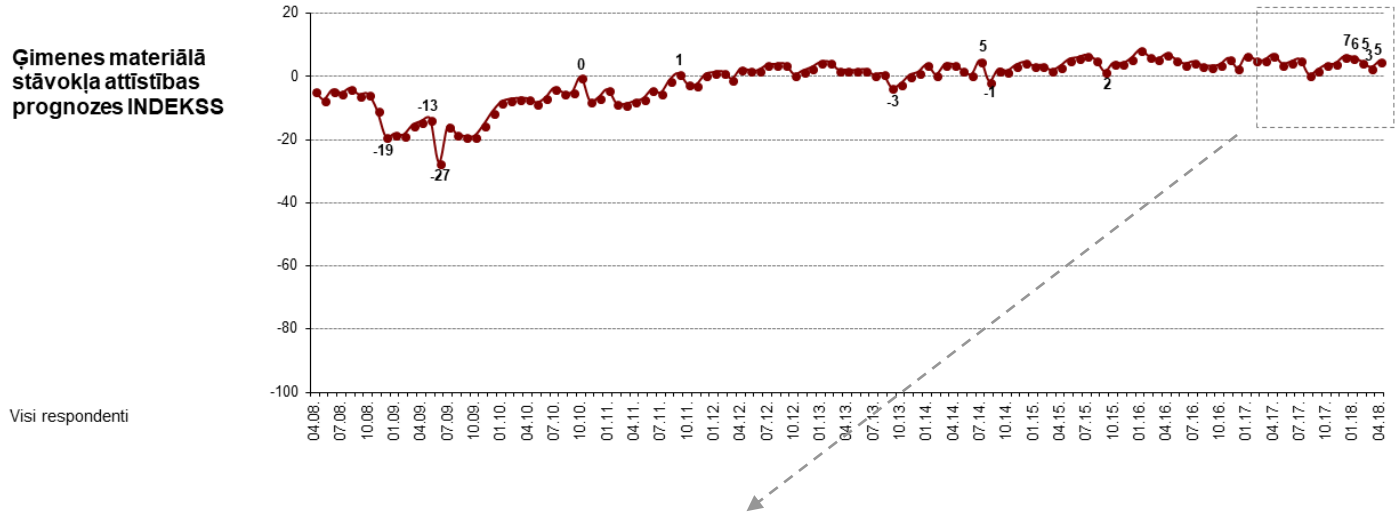

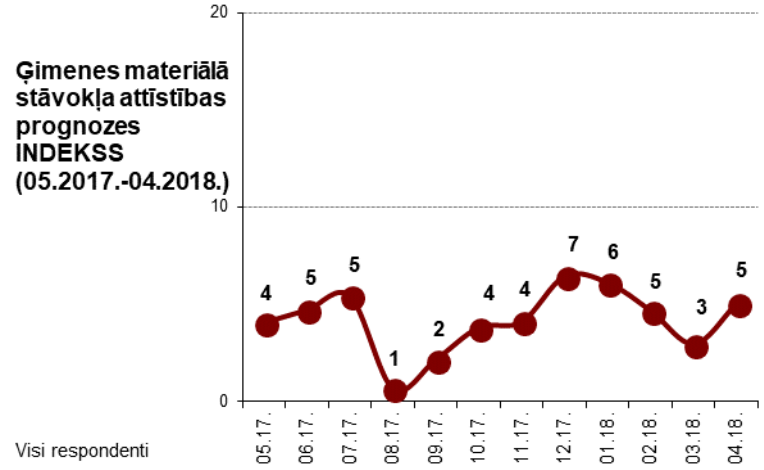

Prognozējot, kā viņu ģimenes materiālais stāvoklis būs mainījies pēc gada, 20% pētījuma dalībnieku 2018.gada aprīlī atbildēja, ka, viņuprāt, tas būs uzlabojies (martā: 18%). Situācijas pasliktināšanos prognozēja 10% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju (martā: 11%). Nedaudz vairāk nekā puse (53%) aptaujas dalībnieku uzskatīja, ka pēc gada viņu ģimenes materiālā situācija nebūs mainījusies (martā: 53%). 2018.gada marta un aprīļa aptauju datu salīdzinājums liecina, ka aprīlī Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes indekss ir paaugstinājies (martā: +3, aprīlī: +5).

Iespēju atrast labu darbu vērtējums

Kādas, Jūsuprāt, šobrīd kopumā ir iespējas Latvijā atrast labu darbu? Vai, Jūsuprāt, tās ir…

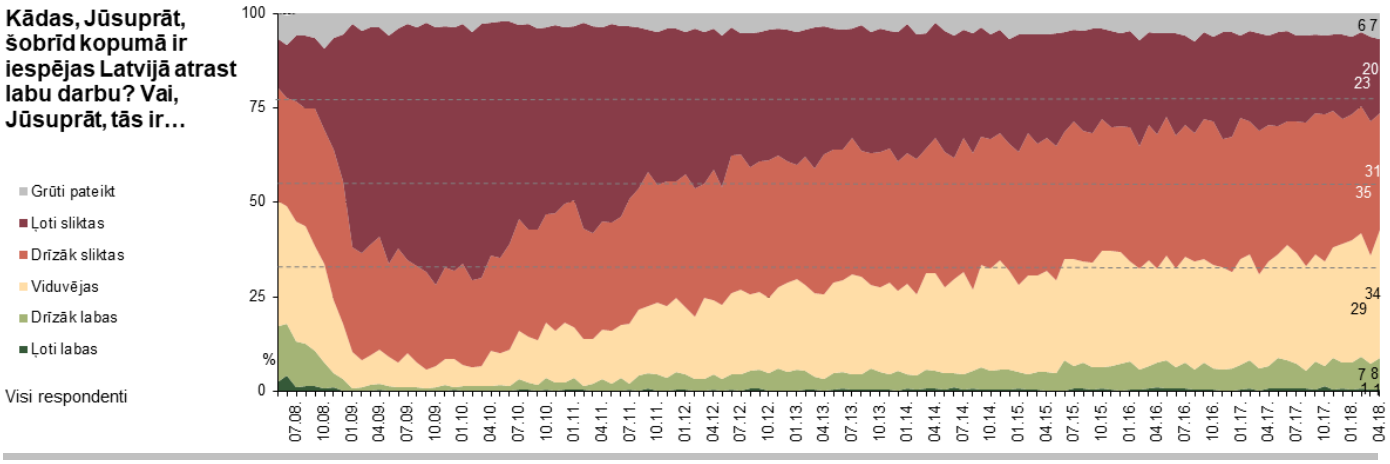

Visi respondenti

Darba izredžu vērtējuma INDEKSS

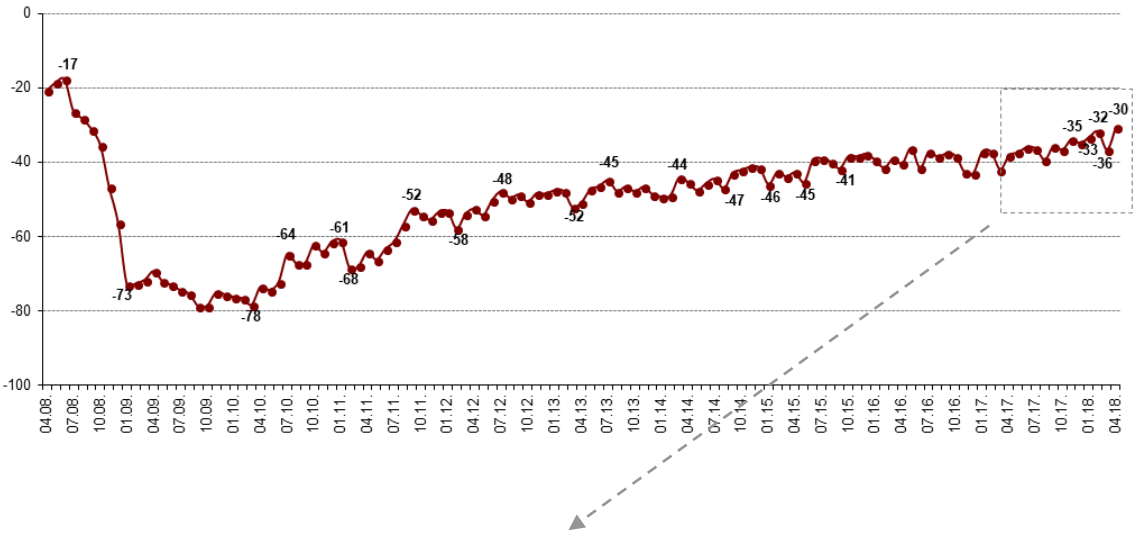

Visi respondenti

Darba izredžu vērtējuma INDEKSS (05.2017.-04.2018.)

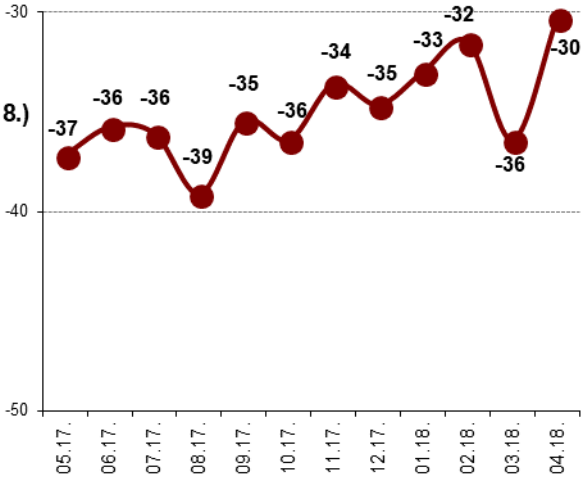

Visi respondenti

Vērtējot iespējas Latvijā atrast labu darbu, optimistiski noskaņoti 2018.gada aprīlī bija 9% pētījuma dalībnieku (martā: 8%), bet pesimistiski – 51% (martā: 58%). Uzskatu, ka iespējas Latvijā atrast labu darbu ir *"viduvējas"*, pauda 34% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju (martā: 29%). Salīdzinot ar 2018.gada martu, aprīlī Darba izredžu vērtējuma indekss ir paaugstinājies līdz -30, kas ir augstākais vērtējums kopš 2008.gada septembra.

Valdības darba vērtējums

Kā Jūs šobrīd vērtējat Latvijas valdības darbu? Vai Jūs ar to esat...

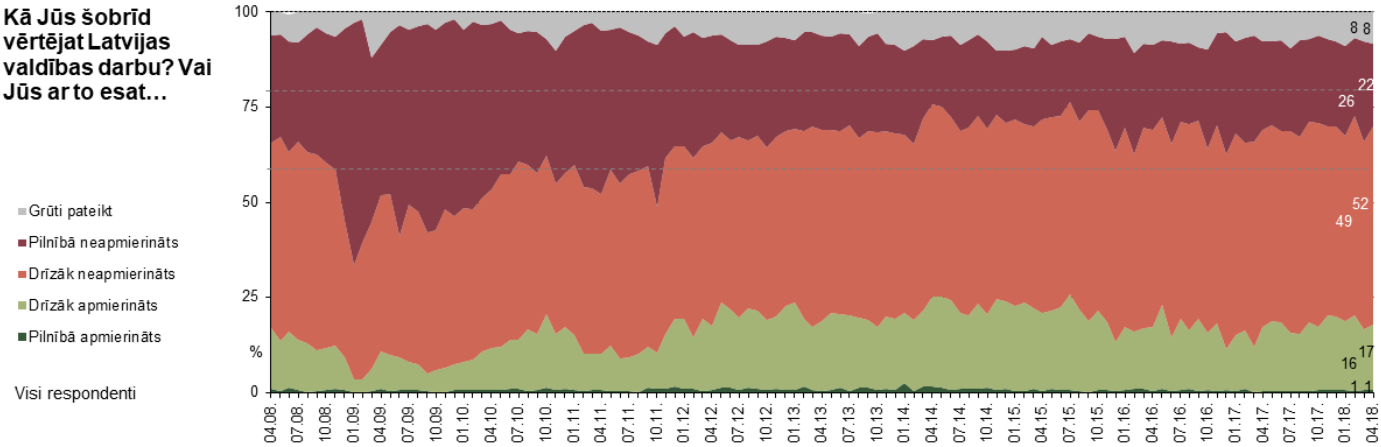

Valdības darba vērtējuma INDEKSS

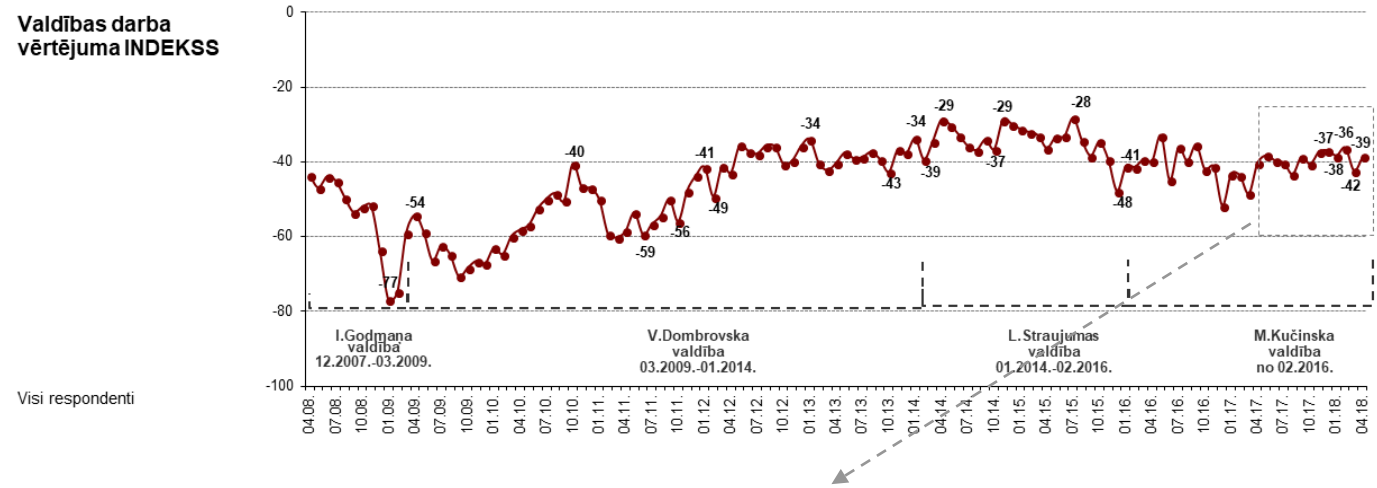

Valdības darba vērtējuma INDEKSS (05.2017.-04.2018.)

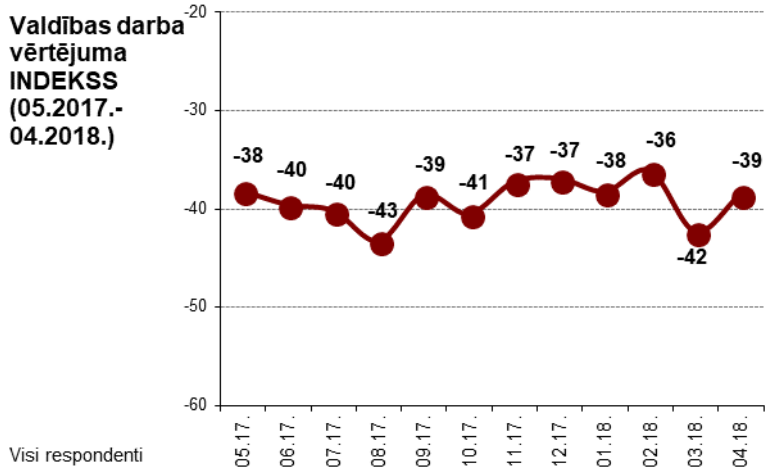

Kopumā 18% respondentu 2018.gada aprīlī pozitīvi vērtēja valdības darbu (martā: 17%). Kritiski noskaņoti pret to bija 74% respondentu (martā: 75%). Valdības darba vērtējuma indekss aprīlī, salīdzinot ar martu, ir uzlabojies no -42 līdz -39.

II DAĻA – LATVIJA 10 GADOS

Galvenie rezultāti

2018.gada aprīlī veiktais „Baltic International Bank Latvijas barometrs" bija veltīts tēmai – Latvija desmit gados, kur respondentiem lūdza gan novērtēt pagājušos desmit gadus, gan paust viedokli par nākamajiem. Saskaņā ar aptaujas datiem, par vispriecīgāko notikumu pēdējos desmit gados atzīts tas, ka Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) līgā tika uzņemts latviešu basketbolists Kristaps Porziņģis, bet par vislielāko sarūgtinājumu – Zolitūdes traģēdija.

- Lūgti novērtēt **savu dzīvi** skalā no 0 līdz 10, salīdzinoši negatīvi noskaņoti (vērtējumi 0-4) bija 15% respondentu, bet salīdzinoši optimistiski (vērtējumi 6-10) – 63% pētījuma dalībnieku. Vērtējumu vidējā vērtība ir 6.10, kas ir augstāks rādītājs nekā 2016. un 2017.gadā novērotais.
- Jautāti, kādi notikumi pēdējo desmit gadu laikā viņiem sagādājuši **vislielāko prieku**, visbiežāk respondenti minēja to, ka Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) līgā tika uzņemts latviešu basketbolists Kristaps Porziņģis (24%), kā arī Māra Štromberga izcīnītais zelts Pekinas Olimpiādē (23%).
- Savukārt lūgti norādīt, kas viņiem pēdējo desmit gadu laikā ir sagādājis **vislielāko sarūgtinājumu**, 3/4 respondentu (76%) nosauca Zolitūdes traģēdiju.
- Visbiežāk pētījuma dalībnieki, vērtējot **nozares,** kuras, viņuprāt, pēdējo desmit gadu laikā ir sasniegušas visvairāk, minēja informācijas un komunikācijas pakalpojumus (31%) un tirdzniecības nozari (30%).
- Aptaujas dati liecina, ka, pēc respondentu domām, faktors, kas Latvijas iedzīvotājiem **traucē lepoties** ar Latvijas panākumiem, visbiežāk ir ikdienas problēmas (43%). Jāpiebilst, ka to, ka Latvijas iedzīvotājiem lepoties ar valsts panākumiem traucē ikdienas problēmas, 2018.gadā respondenti norādīja retāk nekā 2012.gadā (2012.: 50%, 2018.: 43%).
- Jautāti, kam jānotiek, lai pēc 10 gadiem viņi varētu teikt, ka **lepojas ar valsti**, visbiežāk pētījuma dalībnieki minēja ES vidējā labklājības līmeņa (55%) un stabilu ekonomisko rādītāju ekonomikā (53%) sasniegšanu. Jāpiebilst, ka respondenti 2018.gadā biežāk nekā pirms sešiem gadiem uzskatīja, ka lepoties ar savu valsti pēc desmit gadiem viņiem ļautu fakts, ka ir sasniegts ES vidējais labklājības līmenis (2012.: 50%, 2018.: 55%).

Apmierinātība ar dzīvi

Lūdzu, iedomājieties kāpnes ar sanumurētiem pakāpieniem, kur 0 ir pati apakša, bet 10 - pati augša. Kāpņu augša nozīmē Jums vislabāko dzīvi, kāda iespējama, bet kāpņu apakša – Jums vissliktāko dzīvi, kāda iespējama. Uz kura no šo kāpņu pakāpieniem, Jūsuprāt, Jūs patlaban stāvat?

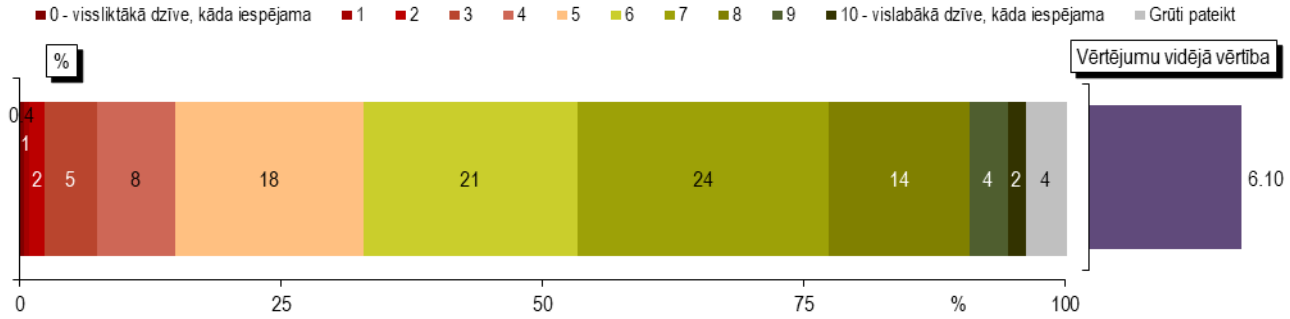

2018.gada 14.aprīlis - 24.aprīlis, N=1016 Latvijas iedzīvotāji

2018.gada aprīlī respondentiem skalā no 0 līdz 10 lūdza norādīt, cik lielā mērā viņi ir apmierināti ar savu dzīvi. Saskaņā ar aptaujas datiem salīdzinoši kritiski (vērtējumi 0-4) savu dzīvi kopumā vērtēja 15% respondentu, bet salīdzinoši atzinīgi (vērtējumi 6-10) – 63%. Vērtējumu vidējā vērtībā ir 6.10.

Lūdzu, iedomājieties kāpnes ar sanumurētiem pakāpieniem, kur 0 ir pati apakša, bet 10 - pati augša. Kāpņu augša nozīmē Jums vislabāko dzīvi, kāda iespējama, bet kāpņu apakša – Jums vissliktāko dzīvi, kāda iespējama. Uz kura no šo kāpņu pakāpieniem, Jūsuprāt, Jūs patlaban stāvat?

10.2016., 03.2017., 09.2017. un 04.2018.aptauju datu salīdzinājums

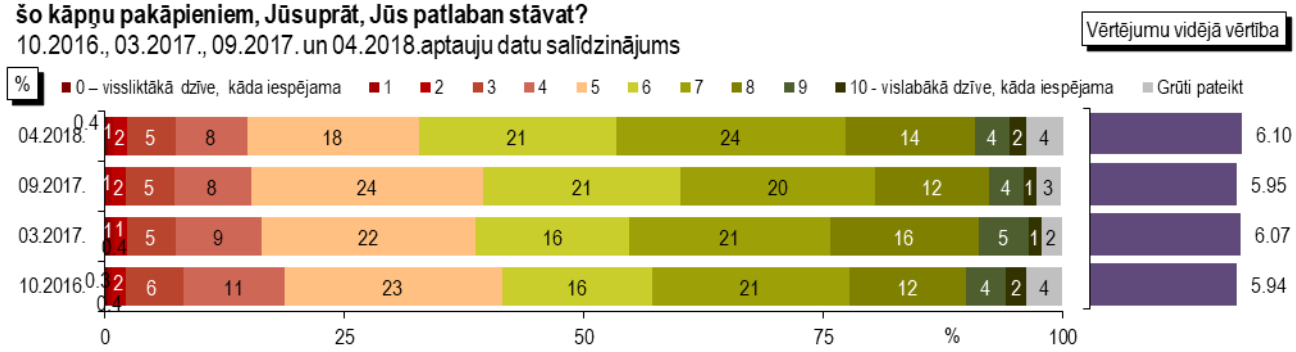

Visi respondenti

Līdzīgs jautājums tika uzdots respondentiem arī 2016. un 2017.gadā. Salīdzinot aptauju rezultātus, jāsecina, ka 2018.gadā respondenti ar dzīvi kļuvuši vairāk apmierināti: vērtējumu vidējā vērtība 2018.gadā ir pakāpusies līdz 6.10 (iepriekš tā bija robežās no 5.94 līdz 6.07.

Pēdējās desmitgades labākie notikumi

Kuri 3 no šiem notikumiem Jums pēdējo 10 gadu laikā ir sagādājuši vislielāko prieku?

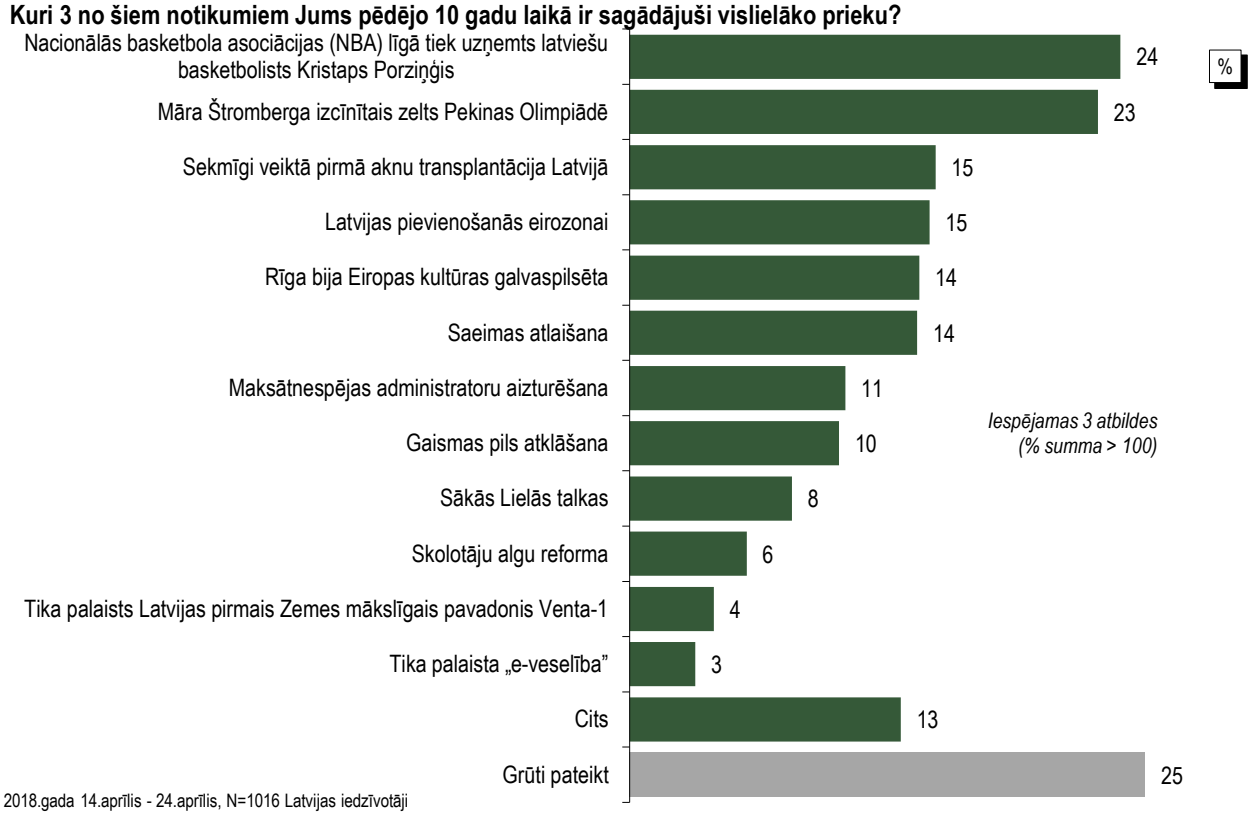

2018.gada 14.aprīlis - 24.aprīlis, N=1016 Latvijas iedzīvotāji

Aptaujas ietvaros respondentiem lūdza norādīt, kuri trīs no piedāvātajiem notikumiem pēdējo desmit gadu laikā viņiem sagādājuši vislielāko prieku. Saskaņā ar rezultātiem visbiežāk respondenti norādīja, ka priecājas par to, ka Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) līgā tika uzņemts latviešu basketbolists Kristaps Porziņģis (24%) un par Māra Štromberga izcīnīto zeltu Pekinas Olimpiādē (23%). Citus notikumus respondenti atzīmēja retāk.

Pēdējās desmitgades sliktākie notikumi

Kuri 3 no šiem notikumiem pēdējo 10 gadu laikā Jums ir sagādājuši vislielāko sarūgtinājumu?

2018.gada 14.aprīlis - 24.aprīlis, N=1016 Latvijas iedzīvotāji

Lūgti norādīt trīs lielākos sarūgtinājumus pēdējo desmit gadu laikā, 76% respondentu nosauca Zolitūdes traģēdiju. 25% minēja demogrāfisko situāciju, 22% - Parex, Latvijas Krājbankas, ABLV bankas likvidāciju. Citi notikumi atzīmēti retāk.

Nozīmīgākie sasniegumi pēdējā desmitgadē

Kuras 3 no šīm nozarēm, Jūsuprāt, ir sasniegušas visvairāk pēdējo 10 gadu laikā?

2018.gada 14.aprīlis - 24.aprīlis, N=1016 Latvijas iedzīvotāji

Jautāti, kuras nozares pēdējo desmit gadu laikā ir sasniegušas visvairāk, 31% respondentu norādīja, ka tie ir informācijas un komunikācijas pakalpojumi, un gandrīz tikpat bieži (30%) minēta arī tirdzniecības nozare. Nākamās biežāk minētās nozares bija būvniecība un māksla, izklaide, atpūta. Citas nozares respondenti minēja retāk.

Lepošanās ar savu valsti

Kas, Jūsuprāt, Latvijas iedzīvotājiem traucē lepoties ar Latvijas panākumiem?

2018.gada 14.aprīlis - 24.aprīlis, N=1016 Latvijas iedzīvotāji

*Kategorijā "*Cita atbilde*" ietilpst: "*daudzi emigrējuši, kas neatgriežas*" (minēts 1 reizi); "*ekonomika - nav izdevīgi strādāt*" (minēts 1 reizi); "*jau tagad lepojos ar valsti*" (minēts 1 reizi); "*kā cilvēki to paši uztver*" (minēts 1 reizi); "*nabadzība*" (minēts 1 reizi); "*nabadzība un tiesiskuma trūkums*" (minēts 1 reizi); "*nabadzība uz miljonāru fona*" (minēts 1 reizi); "*nepareizā politika*" (minēts 1 reizi); "*politiķi un prezidents*" (minēts 1 reizi); "*politiķu un birokrātu kaitnieciskā darbība*" (minēts 1 reizi); "*politiskās intrigas*" (minēts 1 reizi); "*reālā situācija valstī*" (minēts 1 reizi); "*slikta ekonomiskā situācija*" (minēts 1 reizi); "*valsts attieksme pret iedzīvotājiem*" (minēts 1 reizi); "*vispār nekas neinteresē*" (minēts 1 reizi).

Pētījuma dalībniekiem lūdza norādīt, kas, viņuprāt, Latvijas iedzīvotājiem traucē lepoties ar Latvijas panākumiem. Visbiežāk respondenti norādīja, ka to traucē ikdienas problēmas (43%). To, ka lepoties ar Latvijas panākumiem traucē uzsvars uz negatīvu informāciju medijos, atzīmēja 33%, bet 29% uzskatīja, ka tā ir mentalitāte (pieticība u.c.).

Kas, Jūsuprāt, Latvijas iedzīvotājiem traucē lepoties ar Latvijas panākumiem?

2012. un 2018.gada aptauju datu salīdzinājums

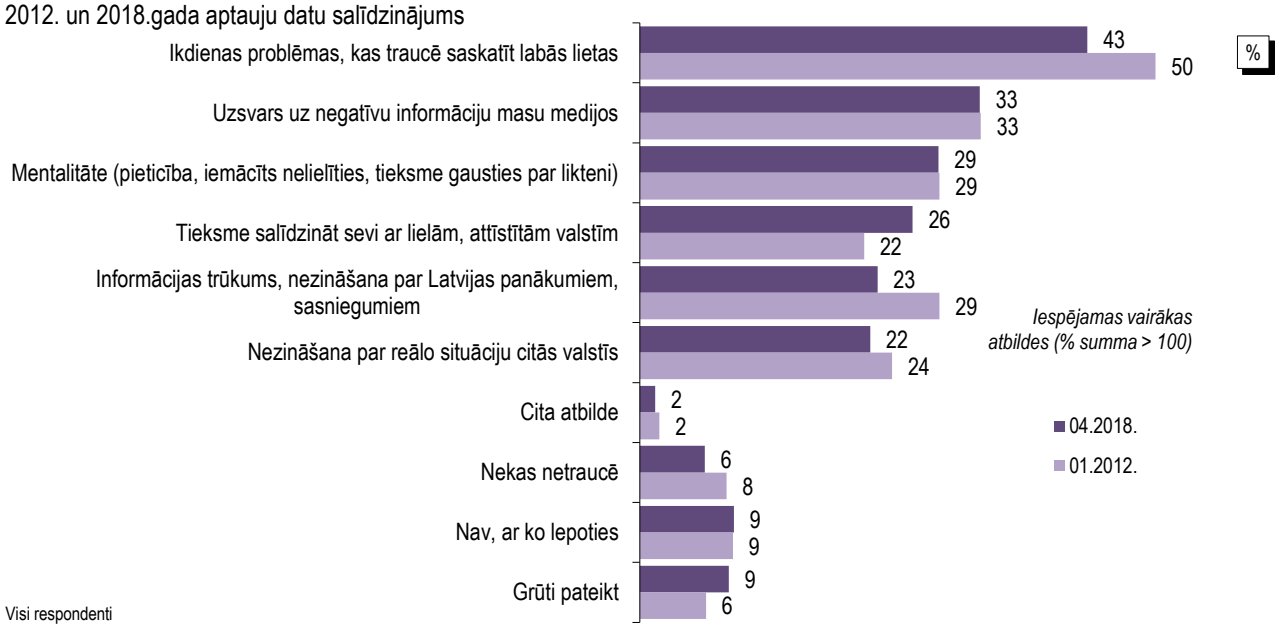

Visi respondenti

Salīdzinot ar 2012.gadu, vērojams, ka 2018.gadā biežāk respondenti norādīja, ka lepoties ar Latvijas panākumiem viņiem traucē tieksme salīdzināt sevi ar lielām, attīstītām valstīm (2012.: 22%, 2018.: 26%).

Kam Latvijā jānotiek, lai Jūs pēc 10 gadiem teiktu, ka lepojaties ar valsti?

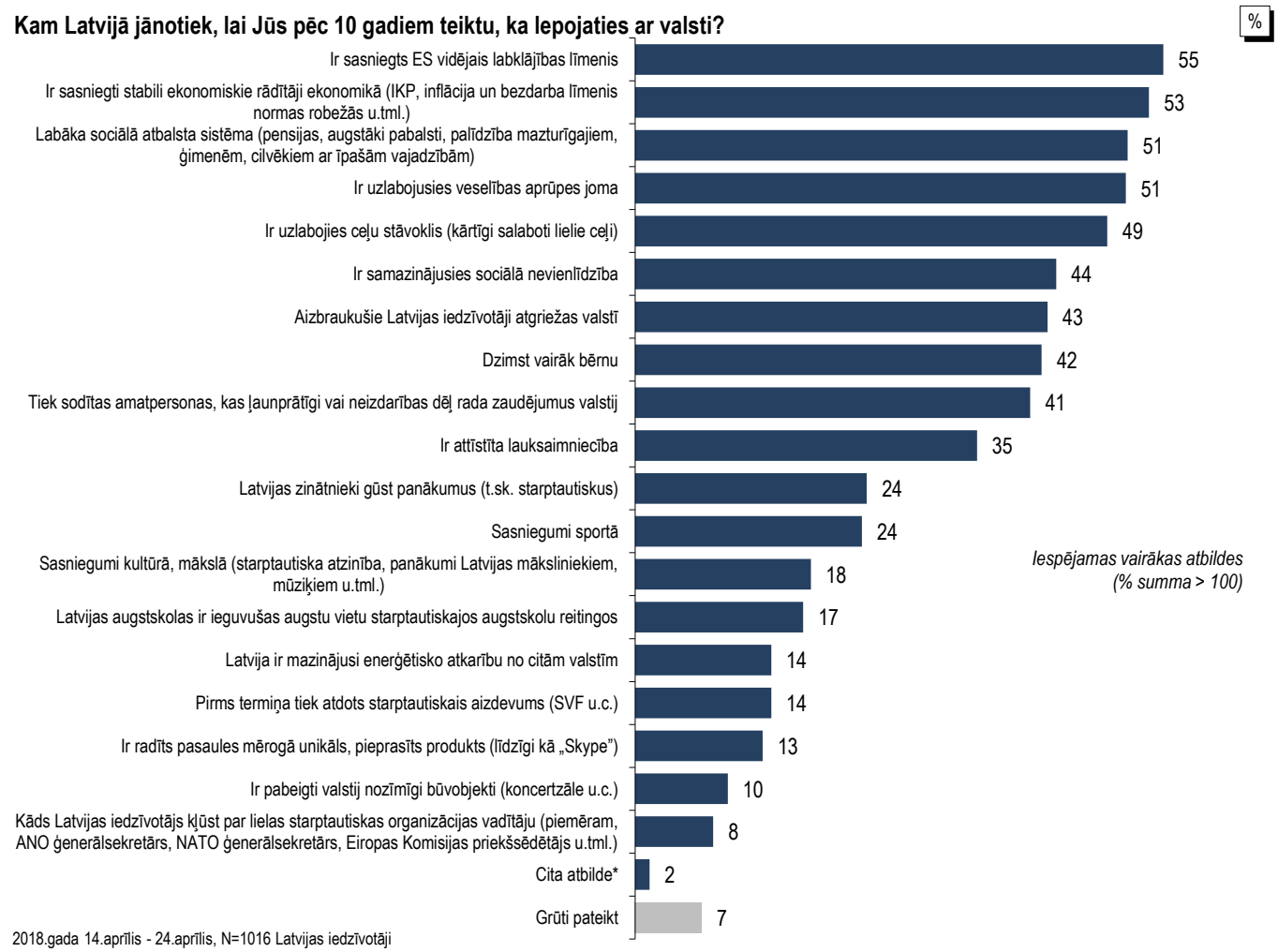

2018.gada 14.aprīlis - 24.aprīlis, N=1016 Latvijas iedzīvotāji

*Kategorijā "*Cita atbilde*" ietilpst: "*es jau lepojos*" (minēts 2 reizes); "*apvienot visas šīs jomas un izkļūstot no Krievijas ietekmes*" (minēts 1 reizi); "*birokrātija pazudusi*" (minēts 1 reizi); "*jāsāk justies droši daudzos līmeņos, bet pirmkārt - jājūtas drošam par to, ka būs darbs, drošības sajūta finansiālā*" (minēts 1 reizi); "*kad valsts augstākās amatpersonas sāks domāt par Latviju, nevis savām interesēm*" (minēts 1 reizi); "*labas attiecības ar Krieviju*" (minēts 1 reizi); "*lai bagātie padzīvo Latvijas apstākļos*" (minēts 1 reizi); "*Latvija saglabā vietu OECD*" (minēts 1 reizi); "*likvidēts OIK*" (minēts 1 reizi); "*rūpes par cilvēkiem parastajiem*" (minēts 1 reizi); "*tautas lielākā daļa apmierināta ar dzīvi*" (minēts 1 reizi); "*valdība sāks rūpēties par savu tautu*" (minēts 1 reizi); "*veikta izglītības reforma, vidējo izglītību iegūs 11 gados (klases)*" (minēts 1 reizi); "*visi uzskaitītie pienākumi kopā ņemot*" (minēts 1 reizi).

Lūgti norādīt, kam jānotiek, lai pēc 10 gadiem viņi varētu teikt, ka lepojas ar valsti, visbiežāk respondenti norādīja, ka to veicinātu tas, ka ir sasniegts ES vidējais labklājības līmenis (55%), ir sasniegti stabili ekonomiskie rādītāji ekonomikā (53%), ir labāka sociālā atbalsta sistēma (51%), ir uzlabojusies veselības aprūpes joma (51%) un ceļu stāvoklis (49%).

Kam Latvijā jānotiek, lai Jūs pēc 10 gadiem teiktu, ka lepojaties ar valsti?
2012. un 2018.gada aptauju datu salīdzinājums

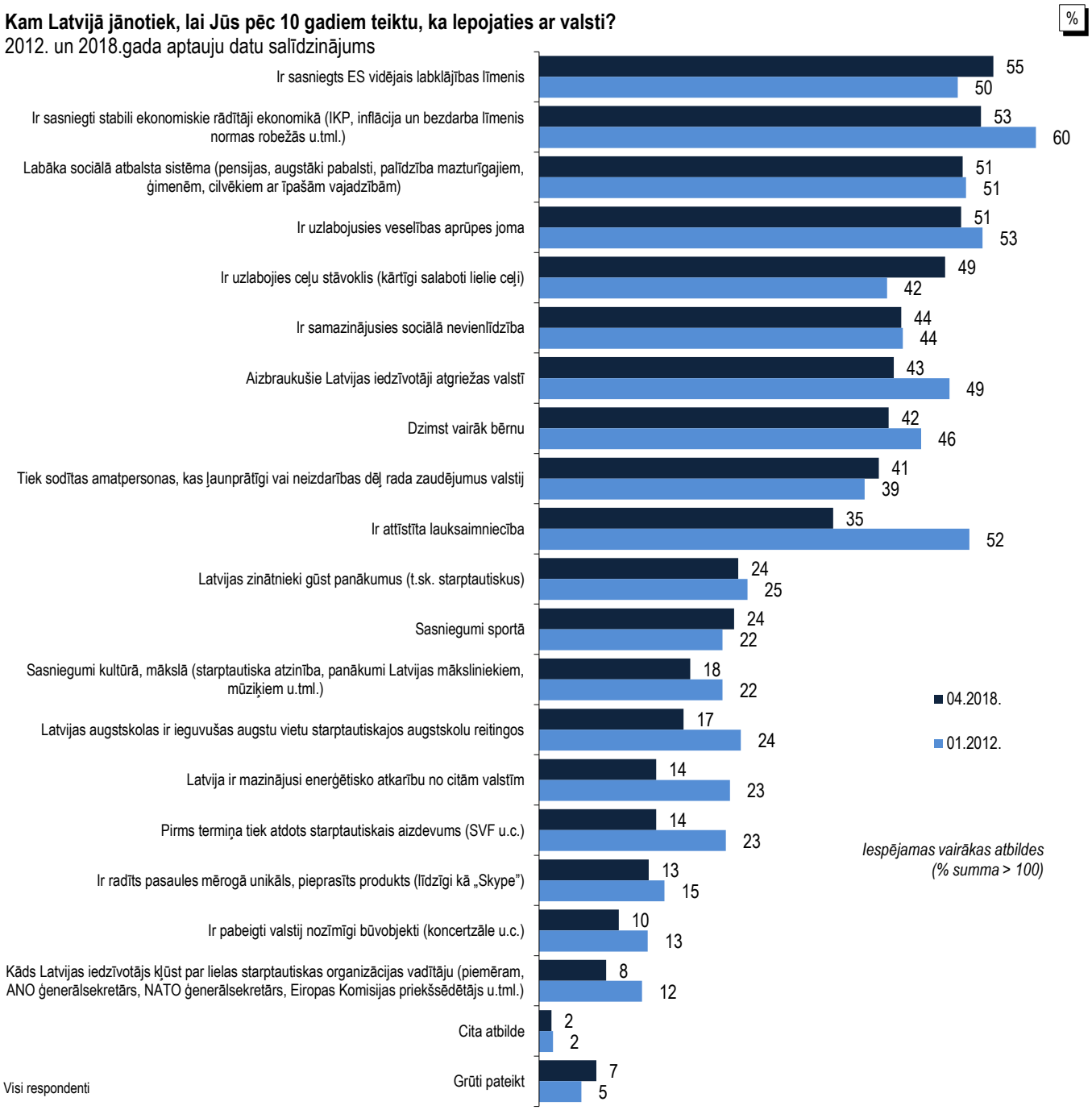

Salīdzinot 2012. un 2018.gada aptauju datus, jāsecina, ka 2018.gadā biežāk nekā pirms sešiem gadiem respondenti uzskatīja, ka lepoties ar savu valsti pēc desmit gadiem viņiem ļautu tas, ka ir sasniegts ES vidējais labklājības līmenis (2012.: 50%, 2018.: 55%) un ir uzlabojies ceļu stāvoklis (2012.: 42%, 2018.: 49%).

III DAĻA – EKSPERTU KOMENTĀRI PAR PĒTĪJUMA REZULTĀTIEM

Arnis Kaktiņš, pētījumu centra SKDS direktors

Apkopojot „Baltic International Bank Latvijas barometra" jaunākā pētījuma datus par iedzīvotāju vērtējumu dažādiem politiskajiem un ekonomiskajiem aspektiem valstī, jāatzīst, ka pēdējo 10 gadu laikā novērots gan vērā ņemams kritums 2009.gada sākumā, gan rāpšanās ārā no bedres. Jāpiebilst, ka lielākā daļa indikatoru ir atzinīgāk vērtēti nekā 2008. gada aprīlī, kad tika sākti mērījumi (izņēmums ir iedzīvotāju uzskati par iespēju atrast labu darbu Latvijā), tomēr lielākā daļa mērīto indikatoru arī 2018. gada aprīlī joprojām ir kritiski zemā līmenī.

Līdz ar to viens no interesantākajiem rezultātiem ir iedzīvotāju priekšstati par to, kas viņiem liktu lepoties ar valsti pēc 10 gadiem, jo zināmā mērā iezīmē sabiedrības dienaskārtību – 5 biežāk minētie iemesli bija „ir sasniegts ES vidējais labklājības līmenis" (55%), „ir sasniegti stabili ekonomiskie rādītāji ekonomikā" (53%), „labāka sociālā atbalsta sistēma" (51%), „ir uzlabojusies veselības aprūpes joma"(51%) un „ir uzlabojies ceļu stāvoklis" (49%). Sasniegumi sportā (24%), kultūrā un mākslā (18%), par ko saskaņā ar šī pētījuma datiem iedzīvotāji ir atzinuši prieku realitātē, par galvenajiem iemesliem lepnumam ir atzīti retāk. Jāatzīmē, ka novērotās tendences ir bijušas salīdzinoši noturīgas – arī pirms 6 gadiem (2012. gada janvārī) par galvenajiem iemesliem, lai lepotos ar valsti, tika atzīti stabili ekonomiskie rādītāji, veselības aprūpes uzlabošanās, labāka sociālā atbalsta sistēma, sasniegts ES vidējais labklājības līmenis (toreiz starp 5 svarīgākajiem tika minēts arī attīstīta lauksaimniecība).

Apkopojot rādītājus par biežāk minētajām atbildēm, jāsecina, ka dažādu grupu uzskati atšķiras. Piemēram, rīdzinieku trīs biežāk nosauktie rādītāji bija „sasniegti stabili ekonomiskie rādītāji ekonomikā", „uzlabojusies veselības aprūpes joma" un „sasniegts ES vidējais labklājības līmenis", bet lauku iedzīvotāju – „sasniegts ES vidējais labklājības līmenis", „uzlabojies ceļu stāvoklis" un „labāka sociālā atbalsta sistēma".

Arī, salīdzinot dažāda vecuma iedzīvotāju atbildes, vērojams, ka 10 biežāk minētās atbildes visās analizētajās vecuma grupās ir vienādas, tomēr pastāv arī atšķirības – ja jauniešu vecumā no 18 līdz 24 gadiem visbiežāk nosauktie iemesli lepnumam ar valsti būtu „sasniegts ES vidējais labklājības līmenis", „uzlabojies ceļu stāvoklis" un „sasniegti stabili ekonomiskie rādītāji ekonomikā", tad aptaujātie vecumā no 64 līdz 75 gadiem visbiežāk minēja „labāku sociālā atbalsta sistēmu", „uzlabojušos veselības aprūpes jomu" un „sasniegtu ES vidējo labklājības līmeni".

Agnese Rutkovska, Latvijas Bankas ekonomiste

Latvijas simtgades gadā "Baltic International Bank Latvijas barometrs" ir ieskatījies pēdējo desmit gadu nogrieznī, mēģinot noskaidrot, kādus notikumus iedzīvotāji šajā laika posmā uzskata par svarīgākajiem. Jāteic gan, ka 2008. gads, kas kalpo kā atskaites robeža, pats par sevi ir bijis ļoti mainīgs. 2008. gada sākumā Latvijas tautsaimniecība turējās vēl samērā spēcīgās pozīcijās, bet pārkaršanas svilums jau bija labi jūtams, un krīze klauvēja pie durvīm. Acīmredzot iedzīvotājiem šie notikumi jau šķiet palikuši kur tālā pagātnē, jo vien 9% no respondentiem kā lielāko sarūgtinājumu ir pieminējuši 2008. gada aktualitāti - Parex bankas krahu. Tiesa, 22% respondentu ir atzīmējuši atbilžu variantu "Parex, Latvijas Krājbankas, ABLV bankas likvidāciju", tāpēc summāri šis notikums varētu arī būt nozīmīgāks par 25% aptaujāto minēto demogrāfisko situāciju. Tomēr neapšaubāmi sāpīgākais notikums ir bijusi Zolitūdes traģēdija, kuru minējuši 76% aptaujāto.

Ar pārliecinošu pārsvaru priecīgāko notikumu sacensībās zelta un sudraba medaļas saņēmuši ar sportu saistīti notikumi: Kristapa Porziņģa iekļūšana NBA līgā (24%) un Māra Štromberga izcīnītais zelts Pekinas Olimpiādē (23%). Latvijas iedzīvotāju mīlestība pret sportu izpaužas kaislīgi un dažādos veidos, ko labi var redzēt sociālo mediju ierakstos – gan līksmojot vai pārdzīvojot par sportistu sniegumiem, gan pašiem aktīvi sportojot. Fotogrāfijas ar maratonskrējienu balvām ir teju tikpat plaši pārstāvētas kā ainas ar tautas tērpos ģērbtiem dalībniekiem un skatītājiem Dziesmu un deju svētkos. Nemaz nerunājot par citiem nacionālajiem "sporta veidiem" – lielāko beku, skaistāko Lieldienu olu, krāšņāko Līgo svētku vaiņagu vai Ziemassvētku eglīšu sacensībām.

Neraugoties uz to, ka iepriekšējā desmitgadē vairāk prieka nesuši sportiski panākumi un ar ekonomiku saistīts notikums "Latvijas pievienošanās eirozonai" ieņem vien godpilno ceturto vietu, tomēr jautājumā "Kam Latvijā jānotiek, lai Jūs pēc 10 gadiem teiktu, ka lepojaties ar valsti?" dominē tieši ar tautsaimniecību un iedzīvotāju labklājību saistītas gaidas - sasniegts ES vidējais labklājības līmenis (55%), ir sasniegti stabili ekonomiskie rādītāji ekonomikā (53%), ir labāka sociālā atbalsta sistēma (51%).

Diemžēl man ir jāsarūgtina aptaujas dalībnieki, jo sapnis par ES vidējā labklājības līmeņa sasniegšanu desmit gados nav sasniedzams. 2017. gadā Latvijas iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju pēc pirktspējas paritātes standarta sasniedza 67% no ES vidējā rādītāja. Pat tad, ja Latvijā tiktu īstenotas radikālas un efektīvas reformas valsts pārvaldē, izglītībā, nodokļu politikā u.c., augļi būtu plūcami ilgākā laikā, ar desmit gadiem nepietiktu. Turklāt svarīgi ir arī šādu sasniegtu mērķi noturēt, darboties ilgtspējīgi, nevis tikai strauji kāpināt ienākumus bez tikpat spēcīga ražīguma izaugsmes atbalsta. Pretējā gadījumā mēs nebūsim neko mācījušies no iepriekšējās desmitgades notikumiem – tautsaimniecības pārkaršanas un tai sekojošās krīzes.

Tomēr rīkoties, lai tuvinātos bagātāko valstu labklājības līmenim, noteikti vajag. Šajā ziņā ir jāatrod līdzsvarots un spēcīgs ceļavējš – kompromiss pa vidu starp piesardzīgā latvieša "Lēnāk brauksi – tālāk tiksi" un ar sportista entuziasmu stiprināto "Gāzi grīdā!" moto.

Ģirts Rungainis, „Prudentia" padomes loceklis

Objektīvi vairums ekonomisko rādītāju 10 gadu laikā ir uzlabojušies un Latvijas ekonomika šobrīd ir lielāka, iedzīvotāji - vidēji turīgāki, ar lielākiem ienākumiem, Latvijas uzņēmumi vairāk preces un pakalpojumus radoši, eksportējoši nekā jebkad agrāk. Iepriekšējais maksimums pirms lielās pasaules krīzes 2008 gadā bija būvēts uz neilgtspējīga, ārvalstu kredītu finansēta nekustamā īpašuma un patēriņa burbuļa. Šobrīd Latvijas ekonomika, Latvijas uzņēmēji un iedzīvotāji ir objektīvi konkurētspējīgāki, attīstība balstīta ilgtspējīgos kapitālieguldījumos, kompetences pieaugumā, kas tiek finansēts no lokālajiem noguldījumiem.

Tomēr "Latvijas Starptautiskās Bankas" Latvijas barometra pētījums rāda negatīvas sajūtas aptaujāto vidū, lai arī ar svārstīgi pieaugošu – pozitīvu dinamiku, tomēr absolūtie rādītāji ir negatīvi. Tātad objektīvi, plaši ekonomikas uzlabojumi, nešķiet pietiekami būtiski, strauji un visaptveroši, lai mainītu viedokli, vai arī prasības aug straujāk, kā iespējas tās apmierināt, vai aptaujātie izvēlas klausīties tajos, kuri apgalvo pretējo, nevis noticēt savām acīm un naudai maciņā.

Tādējādi šo kognitīvo disonansi starp objektīvi salīdzinoši pozitīvu situāciju, kura uzlabojas, pie tam diezgan strauji lielākai daļai iedzīvotāju un negatīvo skatījumu, manuprāt var izskaidrot sociologi, antropologi, psihologi un psihiatri.

Mans skaidrojums ir,

- ka milzīgu negatīvu iespaidu atstāj "ātrā kreditēšana", kura iedzen cilvēkus parādu verdzībā, cilvēkiem, kuriem nevajadzētu aizņemties, aizņemoties ar likmēm, par kurām nevienam nevajadzētu aizņemties;
- ka kopš 2014.gada Krievijas uzbrukuma Ukrainai un Krimas aneksijas, daļa Latvijas iedzīvotāju dzīvo Krievijas melu informācijas telpā un, protams, Latvijas ienaidnieki neko patiesu par Latvijas attīstību nestāsta;
- jaunās trimdas pārstāvji vairumā gadījumu izskaistina savus sasniegumus ārpus Latvijas, palicējiem kropļojot salīdzinošo priekšstatu par sasniedzamo mājās;
- daļa iedzīvotāju, kuri nevēlas pārvietoties uz Latvijas reģioniem, kur vieglāk atrast labāk apmaksātu darbu, nevar realizēt savu ienākumu potenciālu;
- kopumā tomēr pārāk daudziem vēl joprojām ienākumi ir nepietiekami, lai apmierinātu augošās, bet salīdzinoši elementārās prasības un nedzīvotu pirms algas stresā.

Nozaru griezumā:

- visus mūs turīgākus dara pieaugoša konkurence mazumtirdzniecībā un pieaugošās preču iegādes iespējas interneta veikalos, kas nozīmē, ka pieaugošie iedzīvotāju ienākumi atļauj iegādāties vēl vairāk pieaugošus preču apjomus;
- būvniecība un nekustamais īpašums atkal ir avots salīdzinoši labi apmaksātām un ne pārāk augstu kvalifikāciju prasošām darba vietām ar labu un strauji augošu samaksu, pateicoties ES ieguldījumiem Latvijā un tam, ka nekustamā īpašuma cikls ir aptuveni vidū un tagad priekšā izaugsmes fāze;
- galvenais ekonomikas dzinējspēks ir IT sektors un citas 21.gs. industrijas, ar kurām saistās Latvijas perspektīvas sasniegt vidējo ES ienākumu līmeni un pat to pārsniegt!

„Baltic International Bank Latvijas barometra" aptaujas tehniskā informācija

PĒTĪJUMA VEICĒJS	Pētījumu centrs SKDS
ĢENERĀLAIS KOPUMS	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 75 gadiem
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	1012 respondenti (ģenerālajam kopumam reprezentatīva izlase)
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	1016 respondenti
IZLASES METODE	Stratificētā nejaušā izlase
STRATIFIKĀCIJAS PAZĪMES	Administratīvi teritoriālā
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	Tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās
ĢEOGRĀFISKAIS PĀRKLĀJUMS	Visi Latvijas reģioni (124 izlases punkti)
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	No 14.04.2018. līdz 24.04.2018.

SASNIEGTĀS IZLASES SALĪDZINĀJUMS AR IEDZĪVOTĀJU STATISTIKU

	Respondentu skaits izlasē (%) pirms svēršanas	Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas*	LR IeM PMLP Iedz. reģ. dati uz 29.01.2018.
KOPĀ	100.0	100.0	100.0
REĢIONS			
Rīga	32.7	33.3	33.3
Pierīga	18.4	18.5	18.5
Vidzeme	9.9	9.7	9.7
Kurzeme	13.0	12.6	12.6
Zemgale	11.7	11.9	11.9
Latgale	14.3	14.1	14.1
DZIMUMS			
Vīrieši	48.3	47.9	47.9
Sievietes	51.7	52.1	52.1
TAUTĪBA			
Latvieši	59.9	58.9	58.9
Citi	40.1	41.1	41.1
VECUMS			
18 - 24 g.v.	9.4	8.9	8.9
25 - 34 g.v.	18.8	20.6	20.6
35 - 44 g.v.	20.0	18.8	18.8
45 - 54 g.v.	18.8	18.9	18.9
55 - 63 g.v.	17.0	17.1	17.1
64 – 75 g.v.	16.0	15.7	15.7
STATUSS			
Strādājošie	65.9	66.3	
Nestrādājošie	34.1	33.7	
IZGLĪTĪBA			
Pamatizglītība	8.7	8.5	
Vidējā, vidējā profesionālā	61.8	61.7	
Augstākā	29.5	29.8	
PILSONĪBA			
LR pilsoņi	87.3	87.0	
Respondenti bez LR pilsonības	12.7	13.0	

*Dati tika svērti pēc pazīmēm: reģions, tautība, dzimums, vecums.

„Baltic International Bank Latvijas barometra" aptaujā izmantotā anketa

I DAĻA - INDIKATORI

N1. Vai, Jūsuprāt, situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā vai nepareizā virzienā?

Pareizā	1
Nepareizā	2
Grūti pateikt/ NA	8

N2. Kā Jūs šobrīd vērtējat Latvijas valdības darbu? Vai Jūs ar to esat...

Pilnībā apmierināts	1
Drīzāk apmierināts	2
Drīzāk neapmierināts	3
Pilnībā neapmierināts	4
Grūti pateikt/ NA	8

N3. Kā Jūs novērtētu pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli? Vai, Jūsuprāt, tas ir...

Ļoti labs	1
Drīzāk labs	2
Viduvējs	3
Drīzāk slikts	4
Ļoti slikts	5
Grūti pateikt/ NA	8

N4. Vai, Jūsuprāt, Latvijas ekonomikas situācija šobrīd kopumā uzlabojas, nemainās vai arī pasliktinās?

Uzlabojas	1
Pasliktinās	2
Nemainās	3
Grūti pateikt/ NA	8

N5. Domājot par Latvijas ekonomikas stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju tas, Jūsuprāt, visdrīzāk būs...

Ievērojami uzlabojies	1
Nedaudz uzlabojies	2
Nebūs mainījies	3
Drīzāk pasliktinājies	4
Ievērojami pasliktinājies	5
Grūti pateikt/ NA	8

N6. Kā Jūs novērtētu savu/ savas ģimenes pašreizējo finansiālo stāvokli? Vai, Jūsuprāt, tas ir...

Ļoti labs	1
Drīzāk labs	2
Viduvējs	3
Drīzāk slikts	4
Ļoti slikts	5
Grūti pateikt/ NA	8

N7. Domājot par Jūsu un Jūsu ģimenes materiālo stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju tas, Jūsuprāt, visdrīzāk būs...

Ievērojami uzlabojies	1
Nedaudz uzlabojies	2
Nebūs mainījies	3
Drīzāk pasliktinājies	4
Ievērojami pasliktinājies	5
Grūti pateikt/ NA	8

N8. Kādas, Jūsuprāt, šobrīd kopumā ir iespējas Latvijā atrast labu darbu? Vai, Jūsuprāt, tās ir...

Ļoti labas	1
Drīzāk labas	2
Viduvējas	3
Drīzāk sliktas	4
Ļoti sliktas	5
Grūti pateikt/ NA	8

II DAĻA – LATVIJA 10 GADOS

Q1. Lūdzu, iedomājieties kāpnes ar sanumurētiem pakāpieniem, kur 0 ir pati apakša, bet 10 - pati augša. Kāpņu augša nozīmē Jums vislabāko dzīvi, kāda iespējama, bet kāpņu apakša – Jums vissliktāko dzīvi, kāda iespējama. Uz kura no šo kāpņu pakāpieniem, Jūsuprāt, Jūs patlaban stāvat? *Izsniegt kartīti Q1!*

0 – vissliktākā dzīve, kāda iespējama	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 - vislabākā dzīve, kāda iespējama	Grūti pateikt/NA
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	98

Q2. Kuri 3 no šiem notikumiem Jums pēdējo 10 gadu laikā ir sagādājuši vislielāko prieku?
Izsniegt kartīti Q2, atzīmēt līdz 3 atbilžu variantiem!

Latvijas pievienošanās eirozonai	1
Gaismas pils atklāšana	2
Sākās Lielās talkas	3
Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) līgā tiek uzņemts latviešu basketbolists Kristaps Porziņģis	4
Māra Štromberga izcīnītais zelts Pekinas Olimpiādē	5
Sekmīgi veiktā pirmā aknu transplantācija Latvijā	6
Tika palaists Latvijas pirmais Zemes mākslīgais pavadonis Venta-1	7
Tika palaista „e-veselība"	8
Skolotāju algu reforma	9
Rīga bija Eiropas kultūras galvaspilsēta	10
Maksātnespējas administratoru aizturēšana	11
Saeimas atlaišana	12
Cits	13
Grūti pateikt/ NA	98

Q3. Kuri 3 no šiem notikumiem pēdējo 10 gadu laikā Jums ir sagādājuši vislielāko sarūgtinājumu?
Izsniegt kartīti Q3, atzīmēt līdz 3 atbilžu variantiem!

Referendums par Satversmes grozījumiem, kas paredz valsts valodas statusa piešķiršanu krievu valodai	1
Rīgas pils ugunsgrēks	2
Zolitūdes traģēdija	3
"Parex bankas" krahs	4
No Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Elektroniskās deklarēšanas sistēmas bija noplūduši 7,4 miljoni dokumentu	5
Parex, Latvijas Krājbankas, ABLV bankas likvidācija	6
Ģimenes ārstu streiks	7
Latvijas Bankas prezidentu tur aizdomās par kukuļņemšanu	8
Dienvidu tilta izmaksas	9
Demogrāfiskā situācija	10
Cits	11
Grūti pateikt/ NA	98

Q4. Kuras 3 no šīm nozarēm, Jūsuprāt, ir sasniegušas visvairāk pēdējo 10 gadu laikā? *Izsniegt kartīti Q4, atzīmēt līdz 3 atbilžu variantiem!*

Lauksaimniecība	1		Ieguve un enerģētika	9
Apstrādes rūpniecība	2		Būvniecība	10
Tirdzniecība	3		Transports un uzglabāšana	11
Izmitināšana un ēdināšana	4		Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	12
Finanšu un apdrošināšanas darbības	5		Operācijas ar nekustamo īpašumu	13
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	6		Valsts pārvalde un aizsardzība	14
			Veselība un sociālā aprūpe	15
Izglītība	7		Cits	16
Māksla, izklaide un atpūta	8		Grūti pateikt/ NA	98

Q5. Kas, Jūsuprāt, Latvijas iedzīvotājiem traucē lepoties ar Latvijas panākumiem?
(Izsniegt kartīti Q5! Atzīmēt visas iespējamās atbildes!)

Tieksme salīdzināt sevi ar lielām, attīstītām valstīm	1
Informācijas trūkums, nezināšana par Latvijas panākumiem, sasniegumiem	2
Nezināšana par reālo situāciju citās valstīs	3
Uzsvars uz negatīvu informāciju masu medijos	4
Mentalitāte (pieticība, iemācīts nelielīties, tieksme gausties par likteni)	5
Ikdienas problēmas, kas traucē saskatīt labās lietas	6
Cita atbilde *(norādīt, kas)*……	7
Nekas netraucē *[nepiedāvāt, atzīmēt tikai tad, ja pats min]*	8
Nav, ar ko lepoties *[nepiedāvāt, atzīmēt tikai tad, ja pats min]*	9
Grūti pateikt/NA	98

Q6. Kam Latvijā jānotiek, lai Jūs pēc 10 gadiem teiktu, ka lepojaties ar valsti?
(Izsniegt kartīti Q6! Atzīmēt visas iespējamās atbildes!)

Ir pabeigti valstij nozīmīgi būvobjekti (koncertzāle u.c.)	1
Ir uzlabojies ceļu stāvoklis (kārtīgi salaboti lielie ceļi)	2
Ir sasniegti stabili ekonomiskie rādītāji ekonomikā (IKP, inflācija un bezdarba līmenis normas robežās u.tml.)	3
Ir sasniegts ES vidējais labklājības līmenis	4
Ir attīstīta lauksaimniecība	5
Tiek sodītas amatpersonas, kas ļaunprātīgi vai neizdarības dēļ rada zaudējumus valstij	6
Aizbraukušie Latvijas iedzīvotāji atgriežas valstī	7
Dzimst vairāk bērnu	8
Kāds Latvijas iedzīvotājs kļūst par lielas starptautiskas organizācijas vadītāju (piemēram, ANO ģenerālsekretārs, NATO ģenerālsekretārs, Eiropas Komisijas priekšsēdētājs u.tml.)	9
Latvijas zinātnieki gūst panākumus (t.sk. starptautiskus)	10
Pirms termiņa tiek atdots starptautiskais aizdevums (SVF u.c.)	11
Ir uzlabojusies veselības aprūpes joma	12
Labāka sociālā atbalsta sistēma (pensijas, augstāki pabalsti, palīdzība mazturīgajiem, ģimenēm, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām)	13
Ir radīts pasaules mērogā unikāls, pieprasīts produkts (līdzīgi kā „Skype")	14
Latvijas augstskolas ir ieguvušas augstu vietu starptautiskajos augstskolu reitingos	15
Sasniegumi kultūrā, mākslā (starptautiska atzinība, panākumi Latvijas māksliniekiem, mūziķiem u.tml.)	16
Sasniegumi sportā	17
Ir samazinājusies sociālā nevienlīdzība	18
Latvija ir mazinājusi enerģētisko atkarību no citām valstīm	19
Cita atbilde *(norādīt, kas)*……	20
Grūti pateikt/NA	98

Papildu informācija:
Inese Malnača
Baltic International Bank
Mārketinga un komunikācijas pārvaldes vadītāja p.i.
e-pasts: inese.malnaca@bib.eu
tālr. (+371) 6700 0444